

חיינו

יוצא על ידי קהלית תלמידי הגמנסיה „תרבות“ בקובל.

גליון א (1)

קובל. ניסן תרצ"ד.

בתכנ:

אריה רוזינסקה
ג. דרוג
יעקב פישביין
ברונשטיין ס. ר.
מ. וולק
יצחק ברייל
י. טסלר
גיטל דרוג
הינך בלוריי
ד. ורנר
י. טורצין
יוסף שפירא
בקר גולדה
פסח שלייען
כד
א. מיצסקיץ' -- תרגם מ. וקס
יצחק טורצין
ג. ד.
הועד העליון
א. רוזינסקה

בשעה זו
אנו בונים!!
בת-העשיר (ספור)
לקראת בנינו (שיר)
על הבנין של „תרבות“
על סף היציאה
ליובל ה-70 של אוסישקין
אנו והקרן הקימת.
המבקר במוסדנו
מסכים למדורה
„סברה“ (מעין רצנסיה)
משה המוזג
קטע מתוך יומני
יום חורף (שיר)
צליפה...
הדבוק
ההסתדרות ותפקידה בארץ
השלטון העצמי וערכו
דברו עברית!
פעולות הועד העליון
כ ר ו ג י ק ה
מדור בשביל הקטנים

חיינו

יוצא על ידי קהילת תלמידי

הגמנסיה „תרבות“

בקובל.

גליון א (1).

קובל, ניסן תרצ"ד.

בשעה זו!

משבר אחרי משבר מכביד את אכפו על העם הנודד כאלפים שנה בגלות. תמיד הננו בחויה, ביום ובלילה אורבים עלינו לכלותינו. עדים אנו לנון כלכלי ופוליטי של היהודים בגלות. השעיר לעזאזל — זה עם ישראל אומרים רבים ואמנם צודקים הם. כלם מתנקשים בנו ומציקים לנו ולמעמם לאחר מעשה מנחמים מלטפים קצת, גותנים הבטחות ומפרסמים הצהרות.

עננים שחורים כמו את שמי היהדות. בגרמניה הכריזו את היהודים בתור אזרחים של קטגוריה נמוכה, בפולין התרוששות היהודים הולכת ומתגברת מיום ליום, בהסתדרויות הימניות מתבלטת אנטישמיות. בארצות המערב, ששם אין רודפים את היהודים, ההתבוללות עושה בנו שמות. אמריקה, אשר היתה לפנים נקודת המשען של היהדות, נעשתה היום, „משענת קנה רציץ“.

הרבה מליוני יהודים הסתגלו למצב כזה ושרויים בפסימיזם, בשעה זו הנוצר המתלמד במוסדות „תרבות“ מלא הוא עליונות וחדות החיים. לכל אחד המתלמד במוסדות „תרבות“ יש מטרה בחיים-להגשים את הרעיון הציוני בארץ-ישראל. כולם הם אדורי הכרה, כי אין פתרון אחר מלבד בציונות, שהיא הכרח היסטורי. מאמינים התלמידים של „תרבות“, כי שום כח חיצוני לא יעכב בעד הגשמת הרעיון הלאומי שלנו.

ואם יהיו מכשולים בדרך להגשמה, אז מה בכך? אנחנו במאמצינו נתגבר עליהם. אולם לא רק שאיפות יש לנו אלא גם דרושות צודקות, דורש הנוצר מכס, הורים ואהודים של „תרבות“, תנו לנו יכולת ללמוד, עזרו במסע-עלים, שהוכרזו על ידי „תרבות“ רוצים אנו בכנין חדש שיהיה לתפארת לשפה העברית ולרעיון הציוני. — יודעים אנו שלא אחד מתענין לדעת את השאיפות ההשקפות והחיים של הנוצר העברי, לכן החליט הועד העליון של התלמידים להרפס עתון, אשר בו ישתקפו כל הדברים הללו כמו בראי נאמן וישמש המשך לעתון הקור „חיינו“, שחמשה גליונותיו הספקנו כבר להוציא.

אריה רוזינקה

(מח' 1)

אנו בונים!!!

לעולם הרחב והנס שומרים על האוצרות האלה, שהעניקה להם חגמנסיה שלנו.

עתה החלטנו להקים מצבת-נצח, מונומנט חי לאידיאה שלנו והוא בנין חדש למוסדות ה„תרבות“ בעירנו. בזמן קשה התחלנו את המפעל הזה. בשעת משבר קשה בחיים האיקונומיים עומדים אנו להעביר מפעל חשוב ונעלה כגון זה, אולם הנסוג אחרון הנפחד? לא! למרות הכל נראה את ההתאמצות קמקסמילית, נחגר את הכחות ונוציא לפועל מחשבה נעלה זו, רעיון כה נשגב — בנין מוסד „תרבות“.

הבנין הזה יהיה המבצר שלנו. ויראה לדורות הבאים באיזה אופן לשמר על הקדוש והיקר לנו — על התרבות העברית.

מלאי תקווה ובטחון, שהקהל הרחב יבין את ערך המפעל הזה, יעריך אותו ויבא לעזרה לנו.

אנו בונים!

הכל בונים!!!

ג. דרוג
(מח' ח')

תפקיד חשוב מאד ממלאת תנועת „תרבות“ בחיינו. תרבות עברית בית-ספר עברי מודרני, חנוך עם מגמה לאומית — כל זה יקר לנו וקרוב מאד.

תנועת „תרבות“ הכתה שרשים עמוקים גם בעיר שלנו. מסביב למוסדות „תרבות“ התרכזו בעירנו החיים העבריים, אשר השפיעו השפעה רבה מאד על מהלך וכוון החיים בכלל. בית-ספר שלנו היה אותו המקור שממנו שאבו תורה ודעת כל אלה הצמ-אים למלה עברית ולחנוך עברי.

בתוך אורח ארצי-ישראלית השולטת בקרב בית-הספר שלנו התחנכו ומתחנכים מאות צעירים רעננים — תלוצי התרבות העברית שלנו.

תפקיד כפול ממלא בית הספר שלנו: מצד אחד הוא מקנה לילד סכום ידיעות הנחוצות לו בחיים ומצד שני הוא מחנך אותו. התפקיד האחרון הוא העקרי. החנוך של המוסד שלנו הוא לאור מטרה ידועה. בית-הספר העברי הוא בית-החרשת ליצירת ולשכ-לול הנשמה העברית ואת התפקיד הזה ממלא הוא בנאמנות. חרבה מאות תלמידים כבר נטרו את הויק למודם בגמנסיה. יצאו

בת = העשירי. (ספור).

בעיר אחת גרו שני אחים. אחד היה עשיר גדול ועם ארץ נמור. השני היה עני גדול ובן תורה. הוא ידע את אלשון העבכית וספרותה וגם לשונות רבות אירופאיות. לעשיר היתה בת יתדה כבת חמש-עשרה שנה ושמה רחל. רחל ידעה לשונות אחדות. היא שמעה על דבר דודה שהוא מלומד גדול, ונפשח חשקה מאד לראות אותו ולדבר עמו, רק לדאבונה לא ראתה אותו מעולם בבית הוריה.

פעם אחת שאלה רחל את אביה:

— אבא מדוע לא ראיתי מעולם את דודי בביתנו?

אביה שמע את שאלת בתו ולא ידע בתחלה מה לענות וכלימה כסאה את פניו, הוא חשב רנעים אחדים, ולאחרונה השיב:

— אחי הוא איש מלומד ויש לו עסקים רק עם מלומדים ואנכי איש פשוט סוחר ככל הסוחרים שבעיר בשביל זה אינו מבקר את ביתנו. רחל התעצבה אל לבו ובמשך ימים אחדים, היא

חשבה רק מחשבות איך לראות את דודה ולדבר עמו. לסוף גמרה בנפשה ללכת אליו אל ביתו.

היום הזה היה יום קיץ בהיר, השמש זרחה. רחל הלכה ברחובות העיר, היא לא ידעה את בית מגורי דודה. היא שאלה את העוברים, אבל לדאבונה לא ידע אף אחד את בית דודה. לאחרונה פגשה אשה זקנה ושאלה אותה, והזקנה אמרה לה בחבה:

— באי בתי הקטנה עמי ואני אוביל אותך ישר אל בית-דודך. רחל שמחה מאד לדברי הזקנה, ברנלים מהירות הלכה אחרי הזקנה. הם הלכו כמעט שתי שעות, עד שבאו לרחוב קטן כמעט בסוף העיר. הזקנה הראתה לרחל בית קטן ונמוך ואמרה לה: — „ארמון“ זה גר דודך.

בידים רועדות פתחה רחל את דלת הבית, והנה תמונה נוראה נגלתה לפניה. הבית הזה היה כמעט כלו ריק בלי רהיטים, רק באהת הפינות עמד שלחן קטן ויצל השלחן — שני כסאות. ועל כסא אחד ישב איש בעל-פנים מקמטים וקורא בספר, ובחדר היו ספרים רבים שרחל לא ראתה מעולם מספר רב שכזה. וכל הספרים האלה מונחים על הארץ מבלי סדר. הוקן ישב ועין בספריו, ולא שמע כי רחל נכנסה אל הבית. היא עמדה והוקן היה שקוע בספר ולא ראה את האורחת, לאחרונה נגשה אל הוקן ותאמר:

לקראת בנינו

עוד מעט ואל על
יתנשא כמגדל
הבנין הנהדר
בית-ספרנו היקר.

הלב שש, הלב רן
ומשמחה צוהל
כי נגשו לבנין
ליסוד החל.

באותו מוסד תמיד אור,
תמיד נתזות נגהות
עץ הדעת פה פורח,
כבגן-עדן הוא צומח.

כל פנה תביע אמר,
כל רהיט כאלו יאמר:
צהלו היום, הרנינו!
הן את נשמתכם פה חוינו.

ברונשטיין פ. ר.
(מח' ז')

על הבנין של „תרבות“.

ילדי העברים, וישאבו טמנו תורה ודעת, בבנין הזה תתרכו לא רק הגמנסיה אלא כל המוסדות העבריים אשר נמצאים בקובל. הבנין הזה ישמש איפוא כעין מרכז רוחני בשביל הילדים העבריים אשר נמצאים בקובל. בעיקר יש ערך גדול להקמת הבנין החדש בשבילנו, תלמידי הגמנסיה, הבית שבו אנו לומדים עכשיו אינו מתאים לאפקידו. החדרים הם צרים, אין אולם להתעצלות, וחדרים לאיזה משחקים ואספורט ותארו לכם איזה ילדים יכולים

בכל פנות העיר מדברים ומשוחחים על דבר בנין ה„תרבות“. יפה וטוב גם זה, כי הלא אומרים, אם התחלה טובה, אז גם הסוף טוב. ההתענינות היא כה גדולה, עד שכל אחד משתדל בכל כחותיו להשפיע על חברו שיושיט יד עזרה למפעל. ואם ככה מתענינים בבנין ה„תרבות“, בודאי הוא ראוי לזה. ואמנם יש לבנין ה„תרבות“ ערך גדול וחשוב מאד בחיי היהודים, הבנין הזה יהיה אותו המעין, אשר אליו ינהרו כל

והגלמוד פה בעיר. באי בכל יום אלי ואני אלמד אתך וגם אתך לך ספרים הביתה לקרא. הרואה את כמה ספרים יש לך מן היום הזה בקרה הילדה את דודה בכל יום. הוא למד אותה שפות אחדות שלא ידעה עוד, והנערת דבקה גדודה בכל לב ונפש.

— ערכא טבא, דודי היקר.
הזקן הוציא את עיניו השקועות בספרו וחביט על הנערה העומדת לפניו.

בבית הוויה לא ידעו דבר על אודות זה. הם ראו כי בכל יום רחל עוזבת את הבית לשעות אחדות. הם חשבו כי היא מטיילת או הולכת אל חברותיה ולואת לא שאלו אותה.

— מי את נערה נחמדה?
— אני בת אחיך ובאתי להתראות עמך, דודי היקר.
אזקן הביט עוד הפעם על הנערה וחיוך של תענוג עבר על שפתיו החורות ואמר בצחוק:

פעם אחת באה הילדה אל בית דודה כמו בכל יום. ומה גדול היה צערה כי ראתה את דודה שוכב חולה במטה ופניו חורים כפני מת.

— שכחתי, כי יש לי בעיר הזאת אח, כי כעשרים שנה ואפשר עוד יותר כבר עברו מן היום, שראיתי את פניו ודברתי עמו ואיך נודע לך, חמדתי, כי יש לך פה דודו

הילדה נגשה אל מטתו ושאלה:

רחל השפילה את עיניה לארץ ואמרה:
— מהורי לא שמעתי זאת מעולם, רק מפי אנשים אחרים שמעתי, כי לאבי העשיר יש אח פה בעיר הזאת, מלומד שאין כמותו בעיר ובסביבה. לואת באתי אליך לשמוע הכמה מפיך, דודי היקר!

— מה לך דודי היקר?

והדוד ענה לה בקול צרוד:

— חולה אני בתי,

הילדה הביטה עוד הפעם על פני דודה ובלבה התעוררה בפעם הראשונה השאלה: איך נשפחה דודי? איך אשתו ובנייה ונלימה כסתה את פניה. נודע לא אלה את דודה עד היום הזה

הזקן גחך ונשק את הנערה על ראשה ואמר:
— טוב עשית בתי היקרה, כי באת אל דודך הבודד

הכל טוב ויפה, אבל עכשיו עומדת השאלה איפה לקחת כל כך הרבה כסף? ידוע אמנם, שמשבר גדול שורר עכשיו, המפבד עלינו את אכפו אבל עלינו להתגבר גם על זה ועל אף כל המכשולים להקים את הבנין החדש של "תרבות". כל אחד ואחד צריך להשתתף במפעל הזה, בלי יוצא מן הכלל, מן הקטן עד הגדול ומן העני עד העשיר ולתת כפי יכולתו. "כברכת ד' אשר נתן לוי". תרמו כלכם כפי יכולתכם ואפילו יותר מאשר יש באפשרותכם. אל תאמרו נתנם מחר מחרתים, שמא לא תפנו! חושו לעזרת הבנין! לעזרת החנוך העברי — הלאומי.

מ. וולף.
(מח' ר')

לצאת כגמנסיה כזו, אשר אינם יכולים לשאף רוח צה. אבל שם בכנין החדש יהיה כבר הכל, יהיו חדרים למשחקים ואספירט, אולם מיוחד להתעמלות, חדרים מיוחדים בשביל מלאכת יד, מעבדות למבש, נאוגרפיה ופיסיקה וכו'. ומבנין כזה יצאו בחורים חזקים ובריאים, בעלי שרירים חזקים, ואלו הבחורים אשר יגמרו את הגמנסיה, אלה העתידים לעמוד בשורת הלוחמים בעד תחת עמנו וארצנו, יהיו חיבים וודה גדולה מאד לאבותיהם אלה, אשר דאגו בשבילם, בזמן זה, שבידנו מוטל גורל העם לדורות הבאים, אנו מוכרחים להתאזר וליצור תנאים מתאימים בשביל חנוך טוב ובריא, לשם הפצת השפה העברית והתפתחות הספרות העברית.

על סף היציאה.

משתמעת לשתי פנים.

הגם אנו עומדים על פרשת דרכים, אובדי-עצה ותבונה ומציגים לעצמנו את השאלה הכאובה והנוקבת עד שאולי תחתית "לאן?" הגם אנו נהיה בני דור הפרפורים והמצוקות שאליהם הישנים, להם כרע ברך, פשטו את הרגל וחדשים לא נתגלו על אפקי שמיוז לא ולא. כיום שאלה זו נפתרה, המטרה ברורה וטמו-ימת ואינה משאירה מקום אף לפקפוק הקל מן הקלים. ברי לכל,

ירחים עלי ירחים ינקפו. ימים יערמו לשנים ואנו נמצאים על סף היציאה מהמוסד ו"מוזמנים בצידה" לדרך אנו עומדים ננים אל פנים לפני הליבירינט הגדול, ששמו חיים. זהו רגע הסי-כורי מכריע בחיינו, צעד חשוב שיכון את פעמי רגלינו לנתיב זה או אחר ויקבע את גורל חיינו לעתיד. מצב כזה דורש מכל אחד מאתנו רגע קט של חשבון הנפש, ברור ולבון שאיפותנו ומטרתנו ואפני הגשמתן, נתוח כל — צדדי באיזמל חד של בקרת, שאיננה

על דבר משפחהו. לאחרונה התחוקה ואמרה לחולה:

— סלח לי דודי היקר על אשר לא שאלתיך עד היום הזה על דבר משפחתך?

חזקן ענה:

— בתי, אין לי משפחה פה, אשתי מתה עלי לפני שנים אחדות ושני בני גרים בארץ-ישראל, כעשר שנים.

— ומדוע אין אתה בארץ-ישראל ביחד עם בנך?

— צדקת, בתי רק לדאבוני אין אני יכול לגור בארץ-ישראל, כי יש לי פה עוד בן.

— ואיה בנך?

— הוא עובד בצבא. כאשר יבא הביתה בעוד ירחים אחדים אסע עמו.

יותר לא דברה הנערה עם דודה. היא ישבה וחשבה אודות בן הרוח ואודות ארץ-ישראל. ביום הזה היתה בבית דודה יותר מכל הימים. היא הנישה לו לאכל ולשתות, ובערב היא שבה ה יתה. היא ישבה בבית עצובה מאד ומעיניה ולגו דמעות. הוריה עאלו אותה מדוע היא בוכה. או ספרה הילדה להוריה על דבר

דודה, כי הוא מלומד גדול, כי היא מבקרת אותו בכל יום ויום ועתה הוא שוכב במטה חולה ואין מי שיעזר לו. הוריה שמעו את דברי בתם וכלימה כסתה את פניהם. היא לא הרפתה מהם, עד שהלכו אתה אל בית דודה. קשה לתאר במלים את התמונה, כאשר שני האחים שלא ראו ולא דברו זה עם זה יותר מעשרים שנה, נפגשו עכשיו פנים אל פנים. מעיני שניהם נזלו דמעות מאין הפוגות. רק אחרי רגעים אחדים פקח החולה את עיניו והביט על הילדה. היא נגשה אל מטהו. החולה חשב רגעים אחדים ואחרי-כן פנה אליה בדברים האלה:

— אינך רואה בתי היקרה, שרגעי חיי ספורים, עוד מעט ועיני תסגרנה. אני הפך להניד לך דברים אחדים לפני מותי. כבר אמרתי לך בתי היקרה, שכל חיי חפצתי לנסוע לא"י, רק בכל פעם קם שטן על דרכי, בתחלה — מחלת אשתי, כאשר מתה אשתי היקרה, לפני שנים אחדות חפצתי לנסע ביחד עם בני הצעיר ולא נתנו לי, ולקחו אותו לעבוד בצבא. אני מאכה לו בכליון עינים, ועוד ימים אחדים נשארו ליום המאושר הזה, פתאם והנה המות, הוא עומד כבר מאחורי. ועוד מעט ואינני כנראה נגזר עלי מן השמים שלא אראה עוד בעיני את הארץ הזאת. לזאת אבקש אותך בתי היקרה, כאשר ישוב בני מן

משמעה שנוי ערכין, הנ"מ אורחי חיים והרגליהם, שעבר מחיים „קלים“ והתקווה ל„הסתדר“ במקצועות השפויים ה„מפרנסים את בעליהם“ בכבוד, ברוח ולא בצמצום, לעבודת כפים, עבודת פרך המינעת בראשיתה גופו של צעיר שכרי, חלש.

וישנם חלשי רוח, שאין דאגת העם לעיניהם, הנצודים על נקלה ע"י מצמוץ עיני ה„סדור הנוח“ והיראים מפני מאמצים ומכאן מקור הבריחה מזויות ההגשמה והזרימה להשתלשלות גבוהה, שאיננה (ביוצא מהכלל) אלא כחות לחלשה הפנימית והדיסה אחרי נוחיות תחת אמתלא של „השאיפה והצמאון“ לדעת ולחכמה, אולם טמוה זה לא יפה אותנו בסגורים, ונגלת את הלוט מעל פניהם, ונאמר שזוהי בריחה פשוטה מהמחנה ואנחנו — אל יחד כבודנו באהלים, תערב להם השליו והנוחיות! אנו נבחר דוקא בדרך הקשה המלאה מכשולים, אולם במקום זה נהיה אטלאי אמונה, שאנו בונים עתיד לעם, בנין חזק, שכל הרוחות המצויות בעולם לא יעקרונו בשרשיו. נלך בדרך ההגשמה החלוצית, שהנה הערובה הכי נאמנה להתחדשות העם, להיות עם נורמלי ובריא, מכוז שרטים בכל ענפי התעשייה וההקלאות היוצגו. נלך שכם אחד עם כל הנער העברי החלוצי לחיות ההגשמה.

י. בריל.

(מח' ח')

שארץ-ישראל היא הספרון היחידו לשאלת היהודים, אולם לא אבדה את חיוניותה שאלת ה„איך“, דרכי ההגשמה, והיא המטרדה מוחות רבים מאתנו.

המוסד שלנו מיסודו של „תרבות“ אינו בית קבול ידיעות ותו לא כבת"ס האחרים. מחוץ לרכישת השפה והתרבות העברית מנהיל לנו ביה"ס העברי את הערכים הלאומיים והחלוציים. הוא הנהו חרי הפרוודור המכין לטרקלין ששמו א"י. לולא האידואה החנוכית לאור ההגשמה הציונית והתפקידים החלוציים המוטלים על שכם הצעיר העברי, חיו נטולי כל יסוד ובסיס מאמציו וקיומו של ביה"ס העברי בגולה. בארץ הולכים ונבנים החיים החדשים בעבודה וביצירה, בועת אפים של טובי העם והלוציו, ואין לנו להשאיר אדישים ולאטם אזינינו מקולות אחינו והעם הקוראים: עליו עלינו ללכת בדרך. הכי קשה וזוהי החלוציות המגשימה. ההליכה לתל-אביב איננה הופעה משמחת. ההתחדשות של עמנו צריכה להיות רבת צדדים מלאה, וליוג ממקור לא אכזב של ההתערות בקרקע, בכפר, בעבודה חקלאית. מחיי נוון ובטלה בגלות עלינו לעבור לעבודת כפים ולשנות את הסטרוקטורה החברתית האנור-מלית של עמנו. לעם הרושים בונים, ועלינו להספח למערכת כל החלוצים הבונים, אולם הדרך הזאת איננה סוגה בשושנים, ודו-רשת קרבנות ווהורים מאת כל פרט לטובת המפעל. דרך זו

ליונל ה-70 של אוסישקין.

למאוייה ורצונה של האומה הישראלית, שזה כמה עשרות דורות אינה מרגישה בסיס איתן מתחת לרגליה והיא צמאה לקרקע, עורגת למנוחה ונחלה שלה. ואוסישקין נעשה לנושא האידואה של גאולת קרקע לאונוי בשביל בני-האומה ולא רק למפיץ רעיון האידואל הזה. הוא נעשה גם למגשימו „בהא הידיעה“. שאז נוצרה הקרן-הלאומית עומד אוסישקין לרשותו וכ — 14 שנה הוא עומד בראש העבודת. גמה רבו פעולותיו וגדלים מעשיו! עסק יורעאל לא היה נגאל, לא היה חוזר לחיק האמה לצמיתות לולא מאמציו ורצונו העז של אוסישקין. כי היו נחוסרי — אמונה ופוסחי על שני סעיפים, שהעניו לפקפק באפשרות הוצאת הרעיון לפעולו, במומש מפעל כה חשוב ובא אוסישקין המחונן ברוח

לכל תנועה וזרם יש חולמים ולוחמים, חושבי מחשבה ויוצרי — אידואות ומגשימים, המלבישים את האידואה עור ונידים, הסיסמא עם הפנים לאדמה, גאולת הקרקע, איננה חדשה אצלנו, יצרו וטפחו אותה המשכילים (אמנם לא בארץ המולדת אלא במקום מגוריהם) וגדולי חובבי-ציון. נעשו גם אי אלו נסיונות של קנית קרקע גם ע"י אנשים פרטים וגם ע"י הקרן הלאומית, עוד לפני המלחמה העולמית, אולם איש לא התרוסס למדרגה כה גבוהה, בכדי להעזו לכבוש במחי יד אהר שטח קרקע גדול בשביל האומה, עד שבא אוסישקין והשכיל לעשות זה, מה שלא נעשה ע"י דורות שלמים. רגילים לקרוא לאוסישקין, שר האומה, שר הקרקע ובצדק, הוא נעשה לבטוי

עבודת — הצבא תסעי עטו לארץ אבותי ואת ומטרי פריסת-שלום לבני, בדברו את הדברים האלה סגר את עיניו לנעה.

עוד ביום הזה הובילו את גויתו לבית מנוחת עולמים, בין שאר תלולים הלכה גם הנערה ודמעות חמות נזלו מעיניה.

בעוד ימים אחדים בא בן הדוד הביתה. הוא בא ישר

לבית דודו, כי כן כתבה לו הנערה בת — דודו.

הצעיר מצא חן בעיניה וגם בעיני הוריה. הנערה ספרה לתוריה על צואת דודו לפני מותו והוריה נתנו לה כסף לרב והיא נסעה אחרי שבועות אחדים ביתר עם בן דודה לארץ-ישראל.

יעקב פישבין.

(מח, ד')

הלאומי, ובמה נברכהו

והנה כאן אני נזכרת באגדת התלמוד ע"ד ההלך במדבר, שראה אילן, שענפיו רחבים ופירותיו מחוקים ומעין מתחת לרגליו, וישתה ההלך ממימיו ויאכל מפירותיו וינח בצלו ולא ידע במה לברכהו. והוא אמר: הלואי ויהיו כסוך כל הנטעים, שיטעו ממך ואנו נאמר: אתה שר הגואל נתת לנו קרקע, צל, יערות וריח שדה ואנו נמד לך באותה מדה שמדות לנו. על עמך יקרא ישוב עברי על הקרקע הלאומי: כ פ ר א ו ס י ש ק י נ.

ינטה טסלר

(סח' ר')

אמונה כבירה ואמרו: עשה נעשה, עת לעשות לבית - ישראל פן נאחר את המועד. והרעיון קרם עור ובשר. כל העת עומד אוסישקין על משמר המפעל של כבוש הקרקע והוא תובע, מזרו וקורא את האומה לעשים, לפעילות ממשיות. והוא כואב את כאב האומה, שלא הבינה את ערך המפעל, המתנהל לאטו ושלא נצלו את כל האפשרויות הנתונות. ועל אף כל המכשולים הן מבחוץ והן מבפנים הרי ננאלו עמק השרון, עמק עכו ושטחים גדולים בגליל ועל יד מושבות פרטיות והרי המפעל הוא בעצם תקפו ועוד הוד נטייה!

וכעת אנו עומדים לפני יובל השבעים של גואל הקרקע

אנו והקרן הקימת.

בשבילנו עבודת חול, הנעשית מתוך הכרח, אלא עבודה פנימית הנעשית מתוך יחס נפשי עמוק. עבודת קרן-קימת הנה בשבילנו חלק של מציאות ארצי - ישראלית חיה, שבתוך אורה הננו חיים, נושמים ועובדים.

לדאבונו הגדול בתוך הגמנסיה שלנו עד עכשיו לא היתה עוד אותה הגישה הרצויה לעבודת הקרן-קימת, לא ראינו עוד, שיתבטא יחס האחדה והחבה לקרן-קימת בעבודה אקטיבית ומאומצת. אחד מתפקידיו של השלטון העצמי הוא גם להפיץ ולהגביר את עבודת הקרן-קימת בגמנסיה.

כבר בהתחלת השנה התחלנו לעבוד בשטח זה ועוד ידינו נטויות. עבודת הקרן-קימת יש לה בגמנסיה גם ערך תנוכי, כאשר היא מקשרת את הצעיר העברי עם המפעל הציוני - כבר בילדותו חלה מעבודת קרן-קימת נעשה הילד העברי לאורח ולחבר של המחנה הציוני.

עד הנה פעילותינו היו מצומצמות. כעת כר נרחב לפעולה משתרע לפנינו. עלינו לחזק את עבודתנו למען הגדלתו והרחבתו של ההון הלאומי, של הרכוש הקרקעי של האומה.

עלינו להכפיל ולהגביר את התאמצויותינו בשטח פעולה זה וזו תשמש הוכחה להכרתו ורצינו האיתן של הנער לעזרה בלתי פוסקת בשביל ההגשמה של הרעיון הציוני.

גיטל דרוג

(סח' ח')

באלפי נימים קשורים אנו לקרן גאולת הקרקע. ערכיה רטומים ושזורים בתוך מסכת חנוכנו מנהגיל הרך ביותר. הנער נחמך להיות ברב ארצות האוכלוסין היהודיים הנושא העקרי של הפעולה היום-יומית, של צבירת פרוטות העם למפעל רכישת הקרקע לקרן הקימת. קהיל' השתרשה בתוך הויתנו ונתמזגה אתה מוינה הרמונית. ימים קשים עברו על התנועה הציונית, ימים של התנקות שות בזכות העליה למולדת, בזכות לקרקע המולדת.

כחות אפלים נצטברו מסביב למפעל שלנו וחתרו תחת קיומו, רצו לנדע את הצמח הגדול, אשר צמח על קרקע ההפעלה החלוצית את הקרן הקימת. אך אנו החלק הבלתי נפרד של התנועה הציונית, בכל תקף שמרנו על קיומו ולא נתנו לכחות שחורים להרוס את הבנין שהקימונו בעמל זה שנים רבות.

הנער אהברי ילחם במעשים עד כלות הנפש על אחד האוצרות היקרים ביותר שלו על הקרן הקימת לישראל. בזמן האחרון משארץ ישראל מתפתח בצעדי ענק, בשעה שכולם נוכחו לדעת שאת הפתרון היהודי והמלא לשאלת היהודים הכאובה נותנת רק ארץ-ישראל, מאמצינו בשדה הקרן-קימת מזכרחים להתגדר בכדי לרכוש קרקע בשביל המונים היהודים חוזרים לארץ-ישראל. האיריאל הנעלה של גאולת הארץ דורש מאתנו התאמצות, עקשנות ועקביות ולכן עלינו להשתדל, שעבודת הקרן הקימת הנעשית על ידינו, לא תהיה מצות אנשים מלומדה, אלא ענין של אהבה ומסירות נאמנה, העבודה הזאת אינה צריכה להיות

תנו לבנים לבנינו, תרבות!

המבקר במוסדנו.

חושנו לא רמה אותנו, באמת היה שם, שאלה אחת מהם - רצת מפינו: איך עבר השעור? מצוין - עונים כולם פה אחד. אחר - כן, אנו עוברים אל פרטים: הוא יושב על ידו - מהפאר אחד... ואותי שאלו מידי פעם בפעם - אומר השני.

שוב נשמע צלצול הפעמון ושוב נכנסים אנו למחלקה. על ההפסקה הגדולה עוזבים אנו כולנו כאיש אחד את המחלקות ונכנסים אל האולם, לשמחת. חברי המשטרה, אנו מסירים את הכיובעים, אגב כדי להזכיר, שהיה אמנם אחד, שלא רצה להסיר את כובעו. מה עשו? נגש אליו חבר המשטרה ולקח ממנו את כובעו. והבחור - תשאלו - מה עשה? לא יכול לעשות כלום, יען כי היה הסדרן חזק ממנו וכידוע לנו החזק תמיד מנצח את החלש. ככה עבר היום. למחלקתנו המבקר לא נכנס, מדוע? בטח ככה רצה.

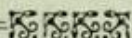
כדאי להזכיר, כי כל המחלקות הצטינו. למחרת זכינו לקבל את פני המבקר על שעור של הסטוריה פולנית. השעור עלה יפה. בשעה הראשונה עזב המבקר את הגמנסיה. אנחת רוחה התפרצה מפיות כל התלמידים, צאתו לשלום - אמרנו כולנו, ושיר שמחה התפרץ מפינו. המסוה, שלבשנו לצורך העת, הוסר....

הינך בלוריי
(מח' ו')

חיש מהר נפוצה השמועה על בוא המבקר אל הגמנסיה. וכמוכן הגיעה גם אל מחלקתנו... הוא בא... הוא ישנו.

...ראיתי אותו, נשמעים קולות מכל צד. הוא יבא בטח היום אל מוסדנו. ומה בכך אם יבא, משתדלים אחרים להתלוץ, בנפו יבא ובנפו יצא". אבל הפעם ההלצה אינה עולה להם, כי התלמידים אינם צוחקים. הידיעה הזאת מנקרת במחו של כל אחד ואחד מאתנו ואינה נותנת לנו מנוחה, התלמידים מרבים לשוחח ביניהם על אודות המבקר. המבקר הזה הנהו איש רע - אומר אחד... שואל בעצמו... הוא אינו שואל בעצמו, אלא יושב ורושם - אומר שני, ואני שמעתי שהוא מבקר ביחוד על שעורי מיסיקה מטימתיקה והשלישי מוסיף: אם ככה, חושב אני שאין אנו צריכים לירוא מפניו, הרי המורה חולה והשעורים האלו לא יהיו. עודנו מדברים והנה מתפרץ תלמיד ואומר הוא בא כבר... אנו רצים לראותו, מביטים דרך הנקב שבדלת... וראה זה פלא, המבקר הנהו איש כפף האנשים ומבט עיניו אינו ככה נורא.

צלצול הפעמון מזכיר לנו את חובותינו אנו יושגים על הספסלים. במחלקה שוררת דממה... לבות התלמידים דופקים בחוקה... המבקר אינו בא. על פי המנוחה ששררה במחלקה השלישית הכננו, כי שם הוא נמצא. אך צלצל הפעמון, ואנחנו מתפרצים אל המחלקה השלישית...

מסביב למדורה.

עולם של חזיונות כה נעים! השמים הם כמו ים גדול של שמרנד והם מרוקמים אלפי אלפים פוכבים הקורצים עין. חירה מטיל לו בגאווה על פני ים התכלת. צחוק קל מרחף על פני שפתיו והוא מביט ברחמים על פני האדמה. כנראה הנהו המצביא של חיל הכוכבים, המספרים כבודו. ואני יושבת מסביב למדורה העליונה בין הטון רועים ואנחנו שרים כה יפה. והשדות מפיצים ריחות ניחות, אך זה הוא רק חיון. אני פוקחת את עיני ונפגשת עיב באותה המציאות האפורה. אותו הליל רצנל עצמו כראה לי בחוצפה את פניו הקודרים. ושוב העננים רודפים אחד את חברו על פני השמים, אנו אוחזים איש בכתף רעהו ורוקדים הורף מסביב למדורותנו. „עוד לא נתקה השלשלת“!!!

והרות הזועם מיליל ואומר: „אכבה את המדורה, אכבה...“ ומלחמת הקיום מתנהלת בין שני אתנים. מדורותנו מתאבקת בכל כוחה, אינה רוצה להכנע והיא בוערת הלאה, הלאה, הלאה....

ד. ורנר
(מח' ו')

ליל אפל וחשכה. ובלייל זה אנו יוצאים היערה. צועדים אנו קדימה ביודעים ובלא יודעים. השמים מכוסים עננים, אף פוכב אחד אינו נראה על כפת השמים העכורה. עננים כבדים כעופרת רודפים אחד את השני, ואחד רוצה לבלוע את חברו אך אין יכול להשיגו... והשמים בוכים, דמעותיהם יורדות על האדמה. רוח עז מיליל ומניע כל ענף ושית. הכל מרשרש רשש... רשש... רשש... ופתאם נוגה אור נראה מרחוק. קרן אורה מזהירה לנו בתוך האפלה. מדורה מדורה! מתחילים אנו לצעוק ומרחוק עונה לנו הד היער: מדורה, מדורה!!!

לשונות האש מלחכות את העצים ומדורתנו שולחת לנו חום נעים, הה, מדורה! כמה דברים את מזכירה לנו. זכרונות העבר הנורא, מדורה! כמה מאחינו באמץ לב קסצו עליך בקריאת „שמע“ על שפתם. הוי מזכירה את, מזכירה!!!

אנו יושבים מסביב למדורה ומתחילים לשיר: „התאספו הרועים מסביב למדורה“! אנכי סוגרת את עיני, ומה אנכי רואה!

“ה” ה
 (מעין רצנסיה.)

לסכול, נעזב את המדבר הזה. נלך מכאן!...

חבריו מאמצים אותו. עובדים הלאה. נפלו כבר שני קרב-
 נות. פתאם וקול נשמע - מים, מים! מצאתי מים!

השמחה גדולה לאין קץ...

השירה שילה לשמים...

הרקודים לסי קצב המנגינה...

תן כתף,

עצום את העינים,

ברקודנו נשכח את הכל,

יש לך כאב רמסהו ברגלים

פתח את פיך ושירה בקול.

אי, אי כלנו נשתגע

נחיה נעשה על-אף כל הצרות וכו'

הכל שכחו, הצקר יש מים!

ופתאם מחנות ערבים גדולים טסים חיש מהר עם צאן
 ובקר. מה קרה? הם רצים להתנקם ביהודים, שלקחו מהם את
 המים... אה"י החלוצים נחרסים ונרמסים תחת רגלי הערבים. הם

הפרובלמה העקריה, שמסביבה מתרכזת כל העלייה של
 הפילם הזה זוהי „מים“. ערך חשוב יש למים בהתפתחות
 הכלכלית של ארץ-ישראל. לכן הובלט בסרט הזה בעיקר ערכם
 וחשיבותם של המים בארץ-ישראל.

הארץ עוד היתה ברובה שוממה, חכוסה חולות ואבני - גנף.
 החלוצים באו לארץ - קשה היה מצבם. הם חוכרו להלחם
 את מלחמת הקיום. העבודה קשה... השרב גדול... הצמאון מציק
 ומים - אין, לא לערבי ולא ליהודי. ונגוד גדול מתבלט בין
 הערבי והיהודי - יושבים להם הערבים תחת כפת השמים,
 בידיים מורמות למעלה, מתפללים בקול בכי ובצוחות, קורעים
 את בגדיהם מעל עורם וצועקים: אללא, אללא, תן לנו מים,
 אחרת נמות! בפנה שניה עומדים מתי מעט חלוצים וחלוצות
 בידיהם מערדים והם חופרים באר ומחפשים מים. העבודה קשה,
 זפה מסכה את השצת. כשעה זו הם מעודדים את עצמם בשיר
 „היודים“:

ידיים אחת ושתיים

והיודים עובדות בשיר

עובדות בכפר

חוצבות בסלע בהר וכו.

יש ולפעמים יאוש תוקף אחד מהם, וקורא „למה באנו כאן

משה המוזג

(קטע מתוך ספור).

עגלים מתהוללים ומכרכרים כרכורים טפשיים ומשוניים. יונים
 הוגות על יד ארבותיהן וצפרים מוזרות על ענפי העץ חוברו
 יחד למקהלה וימלאו את החצר קול רנה וצהלה ושמחה.

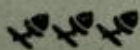
ולמשה המוזג-אשה, שני בנים ובת אחת. אשתו סיגה היתה
 אשת חיל ותנהל את בית המרוח אשר בכפר ולכן קראו לבעלה
 בשם „מוזג“ אף על פי שמעולם לא עסק בזא כי אם במסחר
 תבואה. בחכמתו ובישר לבו קנה לו משה שם טוב ויאהבוהו
 אנשי הכפר וגם הפריץ. ותאר לו ההצלחה פניה ויעל מעלה
 מעלה בסולם האשר והעשר. לעתים קרובות עלה מחצר ביתו קול
 אכרים, השרים את שיר היין אחרו עתותם לשכרה בבית מרוחה
 של סיגה. ביחוד בימי הקציר בין הערבים, כאשר האכרים שבו
 מעבודתם בשדה וישבו תחת האלון אשר בחצר משה על יד כוסות
 מלאות, הטיבו את לבם וירוננו ויומרו. וילדי משה יחד עם
 ילדי האכרים ישבו להם או על יד הפלג ומימיו המפכים לאט
 לאט וישתקו ויצהלו. ככה חי לו משה המוזג ובני ביתו ימים
 רבים.

ביתו של משה המוזג או כפי שנקרא בפי אנשי הכפר
 „מושקה“ עמד בחצר רחבת ידיים. הבית הזה היה יפה, גבה קומה,
 לבן, בעל חלונות גדולים. על ידו התנשא אלון זקן שבע ימים,
 אשר פרש את עלו על חלק גדול של החצר, בו מצאו אנשי
 הבית מחסה מפני חם השמש הלוהט. אמת מים שטה ועברה
 לארך החצר וגליו, גלי הכסף והזהב, הבריקו לאור החמה.

מאחורי הבית עמדה ארוה, לופ לאווים ומלונה לכלב. על
 הגג נמצא שבך ליונים וכמה וכמה בנינים, הנחוצים למשק של
 כפרי עשיר, הקיפו את הבית. בארוה עמד זוג סוסים אבירים
 וכרכרה יפה וכאשר מושקה המוזג נסע בכרכו הרתומה לסוטיה,
 כל אנשי הכפר יצאו להביט ביהודי זה. המתנהג כמש כמו הפריץ
 בכבודו ובעצמו. זוג פרות שמנות וטובות מראה עמדו
 ברפת. על המגרש המכוסה שטיחי ירק אשר היה לראות כל מינו
 בעלי חיים אווים וברווזים ואפרוחים, הנגררים אחריהם, תרנגו-
 לים מנקרים באשפה ומסתכלים בשעת הנקור בחמה הלוהטת,

יוסף שפירא

(מח' ד')

הבונים של ארץ-ישראל, אחד אחד עם מעדר או מתרשה על השכם.
 אכן גדולות ועצומות פעלו החלוצים האלה! נלחמו ונצחו,
 עבדו ויגעו, יצרו ובנו את הארץ. בשיר ה"דים" יצאו לעבודה
 ובשיר "תן-כתף" עלו על מטמון
 עוד גדולות ונצורות יפעלו.....

י. טורצין
 (מח' ו')

הם מתנפלים על החלוצים - הכאות, נפילות וצערות גדולות...
 אך פתאם השלך הם הערבים מצאו את הבאר, שחפרו
 החלוצים בדמם ובזעת אפם.
 הסילם הולך ומתקרב לקצו. שלשה חדשים הלפו - עמל
 החלוצים עשה פרי. הארץ נבנתה וכוסתה שדות בר, פרדסים
 פרחים וכל טוב... והנה חולמים לפנינו צללי החלוצים היוצרים

קטע מתוך 'יומני'

העבשר לי את ביאת הבקר. ובקר אור. או עטפני מלאך השינה
 בכנפיו וארדם. בהקיצי ראיתי לפני רופא ושמעתי את המלה
 היוצאת מפיו „נתוח". לא הבינתי למה יתכון. כי הייתי תחת
 שלטון חום גדול. בערב מצאתי לפני שוב פעם שני רופאים
 ואחרי צאתם הובילוני לבית-החולים. הסתכלתי אנה ואנה ובכל
 פנים-החדשות פנים שעדין לא שזפתם עיני, ואסתכל בהם
 באמרי להבחין מי המה? ומה המה? עבר זמן קצר ואראה את
 עצמי שוכבת על שלהן עץ „שלחן הנתוח" וכולי רועדת מסחד,
 מחפשת אני בעיני פנים ירועות אך לשוא. מסכיב אנשים. זרים
 לי ועיני נסגרו מתוך יאוש... יחד עם זה נסתתרה ממני בינתי,
 בהקיצי מצאתי את עצמי במטה בלתי רפודה כהגן, וכר מלא קש
 למראשותי. ואפגש בפנים שעיני כבר שזפתם, אך מתי והיכן לא
 ידעתי... עברו ימים מועטים וירוח לי. כעבר זמן יגיע קבלמני
 רשות לרדת מעל מטתי. אך זה הרכה רגלי עלי הרצפה ואחוש
 כי ראשי סחרחר, כל גופי אוטר ליפל וכשכורה הייתי או
 העלוני על משכבי ואשכב גם באותו היום. ביום ה"בים" השני
 הגעורתי בבקר השכם ואראה את השמש יוצאת ממחבואה
 להאיר את היקום. ותעלה את קרניה המזהכות ותרפדנה את חדר
 משכבי בזהב פרוים ותגלינה לי את סוד הקיץ...

בקר גולדה
 (מח' ח')

הלילה פרש את כנפיו השחורות. בחדר המטות חשך ואפלה,
 רק מן החדר השני נראית קרן אור קטנה, המאירה בתוך החשך.
 ועיני תקועות בקרן אור זו. לפני עיני חולפים מחזות העבר.
 עיני שואפות לישנה, אך לבי ער. נזכרת אנכי בימי ילדותי בשעה
 שהתחלתי לבקר את בית-הספר. ובחדר שקט ודממה, רק לרגעים
 עולה באוזני קול נחרת היטנים. השעון השמיע את חצות הלילה
 לבי עדין ער. אזני קשבת לקול דפיקת השעון, ומונה אנכי כל
 רגע ורגע ושינה אינה באה לעיני, כאלו על אפי ועל חמתי אין
 לבי רוצה לקבל את מלאך השינה...

עברו רגעים ומלאך השינה נצח. עיני נסגרו ולבי נרדם
 כאילו בעל-כרחו. אולם לא זמן רב ארכה שנתו. הקיצותי והנה קול
 דפיקת השעון, שרמו לי, שהשעה השניה כבר הגיעה. או מצב
 רוחי היה שונה מבתחילה. לא הרגתי ע"ד העבר, כי אם ע"ד
 ההווה...

חשתי כאב גדול, פתחתי את עיני לראות את קרן האור
 אבל הקומו נכזבה, נצח החשך גם את קרן אור זה, וישלט
 בכנפיו השחורות על כל הבית. כאבי הלך וגדול מרגע לרגע
 התחמתי על ימין ועל שמאל בבקשי להרדם אבל לשוא. כאבי
 היה גדול מנשוא, אולם בכל מאמצי כחי התאמצתי שלא להעיר
 את היטנים... בקצר רוח חכיתי לאור הבקר. השעון השמיע בכל
 פעם את פוטונו הרגיל „טיק-טיק, טיק-טיק" ואזני קשבת לקול זה.

יום הרף.

השמש בנגב עמדה,
 עת צהרים באה,
 פתאם כאילו נטתה הצדה
 ובין האיילנות נתחבאה.

היום פנה כצל תמר
 חשכת ליל כסתה תהום
 והחשך כמו יביע אמר:
 ישנים צבאות רום.

פסח שלייסן
 (מח' ד')

קרני השמש הארכות
 חודרות לאט אל כל חלון
 פני השמים טהורות
 וכל העולם מכוסה בקרחון.

השמש שטה הלאה, הלאה
 שטה עד בלי הרף
 ומתרוממת מהר מעלה,
 כמו נשר לטרף.

צ' ל י פ ה ...

כעבור חצי שעה יצא ברוך ודמעתו על לחיו מתא הדוק-טור. סרטיפיקט לא קבל, משום שלפי עדות הרופא מבנה גופו ומוזונו וזכו אינם מרשים לו לעבוד בארץ. כל מי שנמצא בחדר ההמתנה כונן את מטפו אליו הנער-העלם הגבוה, שיצא מאת הדוקטור חסוי ראש, מר נפש ובעינים דומעות. איש לא העז לשאול אותו, כל אחד הביין את הטרנדיה, כל אחד הביין שאותו עלם, שהתמסר כלו לשם קבלת רשיון עליה, כל ימיו ישאר בגולה ואת הארץ לא יראה! הבחור נשאר עומד באמצע החדר דו-מס כשעיניו זולגות דמעות. אמהות וילדים הוציאו מכתות ומחו את הדמעות שנשרו מעיניהן.

על האניה, "דציה" נראה נער-עלם שמראה פניו היה עגום והוא מחריש משמים. כשראוהו אך על המסכה היה צופה מזרחה.

כאשר עגנה האניה בנמל אלכסנדריה ירד עם חבר יהודים אמריקאיים תורים, שבאו לסיר את א"י. אך רשות הכניסה לארץ לא היתה בידו. טואידך גיסא לא יכול היה להשאר בגולה, כשמצפוניו הרעיש עולמות ודרש את המגיע לו, אתריע גם נגד הרופא שלא ידע לרדת לסוף דעתו של הנער-העלם, וגם את מצבו לא הביין... עם מצפוניו לא היה יכול לנהל מלחמה!

ברכבת ההולכת צפונה נסע עד אל-עריש, הגבול בין מצרים וא"י. התורים נסעו הלאה בלי עכוב... רק הוא נשאר אחר, עם עוד הלוצה מרומוניה, שרצתה לעלות ארצה בלי דחוי, למרות זה שעם דרכיתה לא היה המל בסדר, ולקשתקע בה. בלילה התנפשו במלון ערבי, שם נגנבו צקלוננו וחסיסת סיגריות המוכנות בין כה וכה ל"בקשיש" נאה לערבי, שהצטרך להורוחם את הדרך.

המלון הערבי, בו לנו היה מזהם ומלא עבש וחלאה. בלילה נשתרטטו שלש דמויות על כף המדבר, רחב הידים והאיום, אלה השנים עם הערבי, שה"בקשיש" לא הספיק לו והצטרכו להוסיף לו עוד טנת-כסף. עם אור הבקר נמצאו כבר במרחק מיל מן הגבול המצרי, בדרך שכרו אוטובוס לשרותם, שהתפתל כנחש על הכביש והאספלט הלבן. כבר ידע את תעלומתם גם הנחג שהוביל את האוטובוס במהירות הצוק המכאיבה את הראש ומוחת את העצבים. רק להתרחק מן הגבול המצרי!

כבר עברו כמה ירחים מיום עליית ברוך ארצה. הודות לאל כבר נתקבל לתלמיד "בית-ספר הקלאסי" במקוה-ישראל, וכבר עבד במרדסים והרווח 312 לא"י לירח, נמנם מעט ערבית, אך עברית דבר צחות. אך בבקר לא עבות הופיעו שני אנשים במוסד בית-הספר החקלאי וחבשו את ברוך לתוך כרכרת המשטרה. אחד מן שני האנשים היה בלש ומלשין יהודי, השני ג'נטלמן

ברוך למד בבית-ספר עממי פולני. כבר משחר נעוריו השתיך להסתדרות נער והיה בה חבר פעיל. בחרף נסע לקבוצת "איזה עירה בגליציה המערבית."

...אחרי יום עבודה קשה מיגעת ומטרירה, כששאר חבריו היו פונים לשיחה ולדברי הבאי, היה ברוך העלם (יותר נכון הנער...) הגבוה, הכחוש ובעל העינים החולמות, יושב יחיד בקרן זוית שבמטבח על גבי ארגז, מצית נר ומוציא מן המגרה את "למדו-עברית" של שפר ומשתקע בו. רק חברותיו הטרודות כמטבח האוניו לגמגמוו התדירי והנשנה מדי יום ביומו. באותו זמן הגר היה מסיף קרני אור רועדות ומרצדות וברוך היה מוכן עשפיו ומתאמץ להבליג על השינה התוקפתו ועל התשוקה העזה לחוסף לחברת החברים, המבלים את הערבים הנעימים כליות בחורות או בקריאה או גם בשיחה על שאלות אקטואליות.

אף על פי שהיה חביב בענותותו על חברת, "הקבוצאים", היה מרניש גם מפרק לפרק על של שאט נפש מצדם לעבודתו ז. א. ללמודו עברית. רבו החברים שידעו את השפה על בוריה ולמדו את ברוך. אף אחד מהם לא היה יכול לעזוב את ברוך על נפשו עם הספר הפתוח, עם עיניו הגדולות והרחבות, אשר כאילו המצירו בו שישוב למקומו וישנן לו שוב את פרקו.

שוב ברוך שנס את מתניו והתאור בכח משונה ולמד וישנן את מללי הדקדוק היבשים, שאינם נוחים להקלט אל המח, שכן, שנה ושלוש את המלים שנקנסו ובדרך כניסתן פנו במח ברוך ויעלמו.

אך אתא יום ששון ל"קבוצאים", כי קבלו דרישה להתייצב לבדיקה ובחינה על מנת לקבל סרטיפיקט ולעלות ארצה. ברוך התהלך כהלום רעם. אף כי גם הוא היה בין הנדרשים ונעזר בקרבו ויק אהבתו הגדולה והקדומה למולדת, חוור, הרבה להרהר על משכבו בלילות ולא נתן שינה לעיניו.

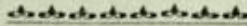
רעיון אחד חסס בו ונסר בחלל מוחו. הגם הוא הנהו דרוש למולדת, הגם הוא הולך לבנות או לאבנות או שתיהן יחדו לאחר שנצחה בו האהבה אל המולדת, שפעמה בקרבו והתחדשה השכם והערב, התייצב בתקות לפני רופא המשרד הארצישראלי, לבו דפק בו בחוקה ועיניו שוטטו למצוא סעד לרגליו, שפקו בהגיע תורו להכנס אל תא הדוקטור, הלם לבו הלומות מקבת, אצבעותיו רעדו והוא הלבין כסיד והתרגש. בזהירות וקמצא קמצא התפשט לפני הרופא שחאיץ בו, לכלות מעשהו, הדוקטור עם שמופתו התחיל את הטקס הדרוש. רק פעם העיף הרופא עין על גוף ברוך החור והפחוש, שאפשר היה למנות את עצמותיו.

נועץ עיניו בנוף ומשתקע בשרעפים, פניו נעשו עוד יותר נוגים כשצפירת הספינה פלחה את האויר והמים הדליתו תחתיה. אז מעדו קרסיליו והוא סרץ בבכי עז...

בד.

אנגלי העובד בארץ בתור שוטר, במושבה קמה סערה, כי ברוך לא היה האסיר היחידי, המספר עצם ורב, הסערה ללא הועיל!

כבר למחרת היה ברוך בחיפה. למחרתים הפליגה "פולוניה". כשעלה על המסכה עמד ברוך דבוק למקומו כמסמר אל קרש.

הדבוק

מאת א. מיצקיביץ.

רוח מקולל! — למה במעמקי אדמה
שביב החיים שנית תלבה הקרה?
נוגה מקולל! — הלוא דעת — ולמה
שנית לי דרכי תאירה?

ההו! פורענות צודקת, אף כי איומה
לרגע אך קל אתה שנית התראות
ואשר גמרתי לסבל כל שנה
וכאשר גמרתי — לבלות!

למען אמצאך אתהלך בעולם,
אתעה שנית אחרי עזבי הקברים;
לא אדאג איך יקבלני האדם;
מה לא סבלתי בחיים!

כאשר הצצת בי, הוכרתי כנאשם
להפנות את עיני; שמעתי דבריך,
האזנתים רב פעם והוכרתי כל יום
החריש כאלם לפניך.

לעגו לי לפנים חברי הצעירים,
קראו געגועי-החחשות, אל-בינה;
לחצני ופרש קשיש בימים
ואותי בעצותיו, כה ענה!

גם לעג, גם עצות אוני שמעה,
אולי במקומם אף אני מה הייתי;
בעצמי התרעמתי להתלהבות יתרה
ועצר כה רב לא סבלתי.

אחר גם חשב, שאתלל את כבודך —
לו אביו, בגאון גאותו פוגע
ובכל זאת נכנע לנימוס, לצרך
והראה פני אינו — יודע.

אך גם אני גאה, עת אותו הכרתי,
בלי שישאל ואני שתוקה יודע,
למרות לעגו לו אלו דברתי
ואחי מזה לא יודע.

הדופק נעצר, אף הלב כבר נקפא,
נצמדו השפתים, השין נסגרת,
שוב על אדמות אך לא למענה,
מי זה האדם — בן-מות!

הבט, רוח התקוה נוסח בו חיים,
כוכב זכרונו קרנים משאילו;
המת שב אל אדמת הנעורים, לחיים
לבקש פנים אהובים לו.

הלב שוב נצור, אך קרח הנהו
שפתותיו גם עיניו פעורות נשארו —
שנית בעולם, אך לא למענהו;
מי הוא זה — דבוק, תדעו!

כל אשר קרוב לבית העלמין משכנו
יודע, הדבוק כל שנה מתעורר,
למוצד יום מותו יגל מצבתו
ובקרב הבריות ממהר.

אך עת ליום ראשון רביעי יצלו
ישוב בדמי-ליל אין-אונים
עם לב מדם רטב, כמו עתה קרעוהו
וגרדם במעונו — חקברים.

רבות המעשיות יספרו אודותיו
עודם חיים, אותו בעפר טמנו;
יסופר שנקבר בדמי עלומיו —
ידיו המת זמנו.

כעת לבטח יסורי — עד הוא סובל,
כי נאנח מתוגה ואש זרה סביבו,
לפני זמן לא רב שומר-מסגד זקן
ראהו והקשיב לדבריו.

הוא אומר, הדבוק, עם עזבו עפריו,
את עיניו אל כוכב השחר הפנה,
ספק את כפיו ובצוית שפאותיו
פלט לנגדו התלונה.

יעשה הנעשה! — בדרכי אצעה:
לעזי פנים רחמנות, צחוק לבעל רחמים,
אך את עם הדבוק, את, אהובת
התנהגי כמו מלפנים!

הגיטי, דברי, עוזן קט סולחת,
זו אעיו עוד פעם אליך דבר,
חלום זמנים שעברו, ולשעה אחת
אשרך הנוכחי הפר.

מבטך, שהורגל לשאון עולם ואורה,
אולי את מראה פני המת לא יפחד
ואולי תואילי סבלנית עד סופה
לשמע שיחתי בלי רעד.

ולרדף מחשבות על ימים רחוקים
תועות, כקוצים שכלל לא נורעו
ואשר סלעי ארמונות נושנים
בסבך ענפיהם ייצעו.

תרגם מרדכי וקס
(מח' ח')

אך זה שמשותבי מאן לי סלוח
ואת אמרות לענו תוכו יחביא,
שפתיו על כרחו לשתיקה מכריח
ורחמיו מסתיר בעינים —

רק לזה בלבד לעולם לא סלחתי!
אף כי תלונתי לפניו לא אביע;
לפניו לעני מעולם לא שמכתי,
כאשר שחוקי הופיע.

זאת היום ארגיש, אם פני המשונים
לעולם זר ומזר בצללים אראה:
אחדים יכוני עד שפך הדמים
ואחר יברח משתאה.

זה בנאותו מצחיק, אחר רחמיו מענים,
אחר יאבת עיניו לעקם העוות:
בלכתי אל אחת, למה על כה רבים
עלי לבזו או השתאות?

ההסתדרות ותפקידה בארץ.

התרבותיים, המקצועיים וכו'. במשך הזמן הקצר הזה עלה בידי ההסתדרות להפריח את עמק יזרעאל ואת עמק השרון, ליצור קבוצים, המושתתים על יסודות של שתוף. ליצור משקי פועלים חקלאיים, ארגונים מקצועיים ולחדר לתוף הכפרים, ולכל המקומות העזובים והעוממים, לפתח את חתרבות, ליצר שיטות שונות בחנוך ולבנות מוסדות בעלי ערך חשוב וכו'.

ערך גדול יש לקבוצים בארץ. הם היחידים, אשר חדרו לתוף הכפרים ולא ברחו העירה, כמו האלימנט הפלתי חלוצי, המהגר והגר לארץ לשם רווחים.

ישנו הקבוץ הארצי מיסודו של ה"שומר-הצעיר", אשר מרכב בערך משלשים קבוצים, הקבוץ המאוחד של ה"חלוץ" והקבוצה הקטנה של "גורדוניה" — כל אלה פזורים ונסוצים בכל הארץ מדן ועד באר-שבע.

שאלת הערבים תופסת מקום חשוב בפוליטיקה של ההסתדרות. ההסתדרות רואה סתוך חובה סוציאלית לפתח את הערבי, להריגו משפלותו הרוחנית והתרבותית ליצור ארגון משותף של הפועל הערבי והעברי, כדי שהמשק הערבי לא יתחרה במשק העברי. ההסתדרות הנה גורם חשוב לפתוח התרבות בארץ והשרשת הדבור העברי.

מופיעים עתונים כגון: "דבר" — עתון פועלי ארץ-ישראל,

בכל אתר ואתר חוגג הנער החלוצי את יובל שלש-עשרה שנות קיום, ההסתדרות העובדים העברים הכללית בארץ-ישראל.

לפני 13 שנה, בשנת 1920 התלכדו והתארגנו 4433 פועלים לגוש אחד, ומתוך חפץ ורצון בבנין משמד פועלים בארץ, הניחו את היסוד להסתדרות. אבל אין זאת אומרת, כי יסוד ההסתדרות הוא התחלה של תנועת פועלים בארץ-ישראל, כי אם המשך של תנועת הפועלים בארץ, אשר קמה זה כבר בארץ עוד לפני עשרים וחמש שנה.

תפקיד מיוחד במינו לקחה עליה ההסתדרות, תפקיד של בנין מעמד פועלים בריא ומאורגן ויצירת אדם פרודוקטיבי — חברתי. ואמנם לא היתה דרכה של ההסתדרות סוגה בשושנים, רבים היו המכשולים שעמדו לה על דרכה. ובתוך דרכה זו, דרך ההתנגשות עם המציאות הקונקרטיה הקשה בארץ פנים אל פנים, הלכה ההסתדרות וגבשה את האידאולוגיה שלה. בפה מלא בלי שום כחל ושרק אנו יכולים לאמר כי ההסתדרות לא הכזיבה את התקוות שתלינו בה, היא מלאה את יעודה ההסטורי. לנגד עינינו נצבים 42 אלף פועלים מכל קצות התבל, מצפון ומדרום ממזרח וממערב מלוכדים ומאורגנים בשורות ההסתדרות, אלה בקבוצים, אלה בכפרים ואלה בערים.

פעולת ההסתדרות מקיפה את כל שטחי החיים, הפוליטיים,

עליה והתישבות, הקמת מעמד פועלים, אשר מתפקידו יהיה להלחם בעד תנאי העבודה של הפועל העברי, מלחמה בעד השרשת המשטר הסוציאלי — והחברתי בארץ-ישראל.

ביום יובלה שלוחה ברכת הנוער החלוצי בגולה, אשר עומד לרורבה עבור תנועת א"י העובדת, להסתדרות, שתצליח בדרכיה ותגביר את פעולותיה ומעשיה בישוב הארצי-ישראלי.

יצחק טורצין
(מח' ר')

"השומר-הצעיר" של הקבוץ הארצי, "הפועל-הצעיר" במעלה — עתון הנוער העובד וכו'. ביחד עם זה הקימה ההסתדרות מוסדות שתוף לעזרה הדדית, בעלי — ערך מאד חשוב, "ניר" — חברה העוסקת בעניני התישבות, "תנובה" — קואופרטיבה למכירת התוצרת של משקי העובדים, "יכון" — משרד קבלני לעבודות חקלאיות, "סולל-בונה" ה"משביר", "קופת-חולים", "מרכז-העבו-דה", "בנק הפועלים" ועוד.

אכן תפקיד חשוב קבלה עליה ההסתדרות — מלחמה בעד

השלטון העצמי וערפנו.

בעת בטוי והגשמה. בכדי להגשים את כל מטרות השלטון עצמי נחוצים תנאים נוחים — נחוצה אורה מתאימה.

תנאי הכרחי לעבודה אקטיבית היא ההרמוניה, ההבנה ההדדית וההכרה הלאומית של התלמידים. אם יוצרו כל אותם התנאים, אז בתוך כחלי בית הספר יהיה ויפעל הצעיר.

אחת המטרות של הקהילה היא לעורר את הרגש החברתי, את ההתחיות בין התלמידים עצמם וגם בין התלמידים והמורים, הרעיון היסודי של הקהילה הוא התפתחות הכחות העצמיים והשאיפות העצמיות של הנוער. קשה קצת לדבר על הגשמה מאה אחויות של היסוד החשוב הזה, כי לרב עיקר בית-הספר הוא הלמוד ושאיפותיו של הצעיר אינן מצטמצמות רק בגדר הלמוד, אבל בכל זאת צריך להשתדל לעשות את המקסימום מה שבגדר בית-הספר אפשר לעשות. הפעולות הראשיות של השלטון העצמי הן ויעזרה ההדדית בין התלמידים, תמיכה בקרנות הלאומיות, פעולה בשטה תרבותי וגם הרגש אספורטיבי בין התלמידים וכו'. בנוער העברי צריכה להיות אמונה בכחותיו העצמיים, בכחות מרוכזים נוסף להתחיל בעבודה שיטתית ופוריה על שדה חנוך הצעיר העברי והכנתו לקראת תפקידו ויעודו בחיים.

ג. ד.
(מח' ח')

הופעה חדשה בגמנסיה שלנו הוא השלטון העצמי. הרבה חלצנו על קהילת תלמידים, הרבה חשבנו על, רפובליקה של תלמידים" בתוך הגמנסיה ובשנה זאת הגשמנו במציאות את החלומות הללו. הקהילה הוא הרכוש שלנו, אנחנו בנינו אותה והכנסנו בה אכן חדש.

ליסוד יצירת הקהילה שמשנה לנו ההפרה, שחיי התלמידים בגמנסיה מוכרחים גם להיות מנוהלים ומכוונים ע"י תלמידים. עם ראשית התארגנות הקהילה קשה היה לקבע את האדיאה שלי, אבל כעת כשכבשנו שדות חדשים לפעולה ואופקים חדשים מתגלים לעינינו, נתברר היסוד הרעיוני — האדיאה של הקהילה.

הרבה מדובר בזמן האחרון על העצמאות של הילד והסיסמא הזאת מצאה לה בטוי בארגון שלטון עצמי של התלמידים. תפקידו של השלטון העצמי הוא להכין את התלמיד לחיים, ע"י זה שיפתח בו את היומה העצמית. התלמיד העוזב את כחלי בית הספר שלנו, יצעד אחרי כן באמץ לב לקראת תפקידו בחיים. עד הנה היה המורה מניש לנו הכל מהמוכן, אבל כעת אנו בעצמנו ניצור ונבנה.

עם ארגון הקהילה משתרע לפני כל תלמיד שדה רחב של פעולה. כח הנעורים הכביר, אנרגית חנער הרבה מוצאת לה

השפה העברית היא
שפתנו הראומית!

דברו עברית!

(כרוז שיצא מאת הועד העליון לקהל התלמידים)

(ביום י' אלול).

כחות העם, ומאידך גיסא מלחמה בהרגלי חיים נושנים, שעבר עליהם הכלל ובחנוך ילדים גרוע של ימי-הבינים.

בידינו עלה להתגבר על כל המכשולים. מאות בתי-ספר, גמנסיות, ספריות מעידים ומפגינים על כחנו כי רב. יש המון אנשים המכירים את השפה העברית ובכל זאת אינם קונים עתונים ואינם קוראים ספרים בשפה העברית ואינם מדברים בה. סבת הופעה זאת היא הפזור הגדול של העברים בכל רחבי העולם הגדול וחוסר קשר הדוק ביניהם.

הכרחי הוא ארגון כל העברים בעולם ויצירת הסתדרות חזקה שלהם. לשם זה התארגנה הברית העברית העולמית — משפחת העברים הגדולה בעולם.

תלמידים!

בגאווה אנו יכולים לאמר, שזכינו להשתייך למשפחת העברים הגדולה, שזכינו להתחנך במוסד עברי חדור רוח לאומי, שאנו יכולים להכיר את ספרות ותולדות עמנו. אולם לא די אם בשעורים ובהפסקות אנו מדברים עברית! אלא צלוצל שפתנו אנו צריכים להשמיע גם בביתנו וגם ברחובות! בצער ובדאבון נביט על תלמידינו, השוכחים לקיים את מצות הדבור העברי. גם בצאתם וגם בבואם, גם בביתם וגם ברחובות.

הועד העליון החליט ליסד גדוד „מגיני השפה“ שצריך לנהל את הפעולה העברית לא רק במוסד בין תלמידינו, אלא בכל האמצעים לסייע להפצת השפה העברית גם מחוץ לכתלי הגמנסיה. עבודתנו תוכתר בהצלחה באם נהיה רק מלאי אמונה, אמן ומרץ, באם נלך בדרכי מוקנו הגדול בן-יחודה. אין דבר העומד בפני הרצון החזק והקנאות לשפה העברית.

ס י ס מ ת נ ו :

משתוק פעולה לפעולה!

קנאי „בני-יהודה“, היו למופת!

הועד העליון.

ניתן ביום י' אלול שנת תרצ"ג.

„דבר עברית והבראת“ היה אומר הקנאי והלוחם העברי הראשון אליעזר בן-יהודה ז"ל. עם ישראל, באם רוצה אתה בתחית ארצך על יסודות חזקים בל ינתקו, עליך להחיות קודם כל את שפתך. באם רוצה אתה בקיום איתן, נצחי, עליך לדבר קודם כל בשפתך! כאלו היו דבריו תמיד. היה זה בראשית מסעל התחיה הציונית, עת החלוץ העברי עשה את צעדיו הרא- שונים על אדמת אבותיו השוממה. עת מתי מספר היינו, עת „עיר-העברית“ תל-אביב לא היתה עוד בעולם והמושבות האחדות נלחמו קשה על קיומן. אז יצא קול קוראו של בן-יהודה: אין התחדשות הארץ, אין התחדשות העם בלי התחדשות השפה! עם ישראל לא יוכל להכות שרשים בארצו באם לא תהיה שפה עברית חיה ומדוברת בפי קטן וגדול בחיי יום-יום ותהיה רק הספרות ליחידיו סגולה. ולא רק במלים גרידא הסתפק חלוץ העברית, אלא איש המעשה היה ולהגשים רעיונו נגש מהר. הוא יסד בארץ-ישראל בית-ספר מודרני (הראשון), הוציא מלון חדש והעקר, דבר אך ורק עברית. והיו אנשים שלענו לו: לדבר עברית, בשפה מתהו לכתב בה, מחיכי-תיתא, ברם לדבר בה?

אולם הבו למתלוצצים!

כיום ישנם בארץ-ישראל בת"ס עבריים, גנים, גמנסיות, אוניברסיטה על הר הצופים, שבהם מתלמדים עשרות אלפים תלמידים. והשפה העברית מצלצלת בחוצות תל-אביב הרועשים ובמושבות הנליל הכי נדחות. ישנם עשרות עתונים יומיים, שבועונים וחדשיים. בכל יום יוצא ספר עברי חדש. אכן אטמוס- פרה עברית מלאה ובריאה נוצרה בארצנו! השפה העברית עברה מחלום בן-יהודה למציאות ע"י הישוב החדש.

אולם אין עוד רובו של העם יושב בארצו, הוא עודנו למליוניו טפוז ומפורד בכל תפוצות הגולה, צמא הוא למלה עברית וגם לו יש להביא את דבר ד', ותעורת רבת ערך זו לקחה על עצמה למלא התנועה העברית בגולה. רבים הם המכ- שולים ואבני הנגף המונחים בדרכה. מצד אחד ההתבוללות המאכזרת למקור מחצבתה, המשכלה גנים מאבות ומדלדלת את

פעולות הועד העליון.

קרן-גימנת. התאמצות יתרה מראים התלמידים כלפי הקרן-הגימנת. כל תלמיד תורם בכל חדש לא פחות מ-5 פרוטות ומעלה. נערכה הגרלה בחנוכה, אשר הכניסה כ-30 זהובים. הטחלקה החמישית מצטיינת בשנה זו בעבודתה לטובת הק'הקל. המנהל הראשי, אשר מתמסר באמון לעבודה זו הוא הסורה מר ליער. החדש האחרון הוכרו בתור „החדש אוסישקין“. בחדש זה יצטרך כל תלמיד לקנות מטר אחד אדמה.

עברית. בושח בשבילנו לספר, כי אחת השאלות המעציבות ביותר היתה שאלת העברית. לדאבונו הגדול היינו צריכים להקדיש אספות מיוחדות לשאלה זו באיזה אופן להשריש את הדבור העברי בגמנסיה. רצינו, שהשפה העברית תהיה שגורה בפי התלמידים. ושתהא לשפה מדוברת. על כל אספה טפלנו בשאלה זו ואמנם יש להודות, כי מטרת הו'הע הושגה. בכל מחלקה נוסדו גידורים לשפה העברית, שלחנו שליחים למחלקות הנמוכות, שהם יהיו אחראים בעד נצחון העברית שם. בימים האחרונים החליט הועד העליון ליצר ארגון של „בני-יהודה“. מנהל המפעל הזה הוא הח' רוזינקה. אנו אסירי תודה למורה מר גינצבורג בעד חתמסרותו הכבירה למפעל הזה.

עתונות. ערך גדול בחיי התלמיד יש לעתוננו „חיינו“, שבו משתקפים החיים היום-יומיים, ההשקפות, הדרישות והאידיאלים של התלמיד. שבו מוצא התלמיד לא רק ידיעות מחייו אלא ידיעות מהעולם הרחב וממולדתו. בעתון זה יכולים התלמידים להתבטא ולהראות את כשרונותיהם בכתיבת מאמרים פובליציסטיים וספרות יפה.

העתון יוצא בכל שבועים בעריכתו של הח' טורצין, שהנהו גם המאסף של המאמרים, הכותב והמוציא את העתון לאור. הוחלט להוציא כמה עתונים בדפוס.

מפעל-הבנין. המפעל הכי חשוב כיום הוא מפעל הבנין. עד כמה שהתלמידים דואגים בשביל מפעל הבנין בגמנסיה, תעיד העבודה, כי כל תלמיד מנדב לא פחות מזהוב אחד לטובת הבנין. כפורים ערך הו'הע נשף מחולות והגרלה שהכניסו 150 זהובים לטובת הבנין.

ל.א.פ.פ. לפני חדשים אחרים נתארנן אצלינו חוג לאפס שתפקידו יהיה לערוך הרצאות בהשתתפות מנהלים, שיושלחו מטעם לאפס. החוג מונה כעת 50 תלמידים. יו"ד החוג הוא הח' שוסטר, גובר - פולישוק, מזכיר - פרל.

הננו עשנו אחרי 8 חדשי עבודה פוריה של הועד העליון. למרות זה, שזאת היא הפעם הראשונה לבחירת ועד עליון, לחיים של שלטון עצמי, עמד הועד העליון על הגבה המתאים. הרבה מרץ התבלט בין חבריו, כי על הרבה מכשולים היה עליהם לעבר ולנצח. התנאים לעבודה היו מאד קשים, כי לא כל התלמידים הבינו את ערכו של השלטון העצמי, אולם זה לא עצר בעדנו לעבוד ולהאמין בהצלחת עמלנו.

הרבה היו אדישים שלא רצו לקחת חבל במפעלים, שהוכרו על-ידי הועד העליון. מוכרחים אנו למסור תודה למורה מר ליער, אשר תמיד עמד על המשמר והגן על כבודו של הועד העליון.

הועד העליון מרכב מ-13 חברים:

דרוג (יו"ר), בריד (מח' ח'), רוזינקה (סגן יו"ר), טברסקה (גזברה), שוסטר, פולישוק ומח' ז', טורצין (מזכיר), זפרן, שניצר (מח' ר') - פרנקפורט, פרל ומח' ה', וקס, שנידר (מח' ד').

מועדון. הו'הע הבין כי ערך גדול ממלא המועדון בחיי התלמידים, שאינם מסתפקים רק בלמודים. והתענינותם מתבלטת ביהוד בקריאת עתונים, שבהם הם יכולים לקבל ידיעות כלליות. ברם התלמידים לא היו באים למועדון. פשפשנו במעשנו וקבענו כי את התלמידים מענינות ידיעות מארץ-ישראל. ולכן חתמנו על כמה עתונים ארצישראלים כגון: „הארץ“, „דבר“, „טורים“, ו„עתוננו“. ואמנם כיום רב הוא מספר התלמידים שמבקרים את המועדון. ערכנו כמה הרצאות ושיחות על „ערך המועדון“, בכדי למשך את התלמידים. מנהלי המועדון הם הח' זפרן וטברסקה.

לשכת-עבודה. אחת הפרובלימות החשובות, היתה פרובלימת העזרה לתלמידים בני הורים עניים, שקשה להם להתלמד מסבות חמורות. על האספה הראשונה של הועד העליון הוחלט ליסד „לשכת-עבודה“, אשר מתפקדה לקבל שעורים ולתת לתלמידים האלה. מנהל „לשכת-העבודה“ הוא הח' שוסטר, אשר היה גם היוזם של מפעל זה. קטן הוא מספר התלמידים, שלשכת-העבודה אפשרה להם על-ידי תמיכתה את המשכת הלימודים. בס"ה ישנם 6 תלמידים, שקבלו שעורים אצל „לשכת-העבודה“.

פריכיה. ישנם תלמידים, שיודעים היטב לכוון ספרים, וישנם גם כאלה, הרוצים להתלמד לכוון ספרים, ולכן הו'הע החליט לארגן פריכיה. נקנו כל המכשירים הדרושים וכיום ישנן לכריכיה הכנסות.

ואקדמיות בגמנסיה על נושאים שונים: אקדמיה המוקדשה לשחרור פולניה מעול 3 המעצמות, אקדמיה אב"ל של ליאון מוצקין ז"ל, אקדמיה מוקדשה ליום הולדתו של פילסודסקי, 30 שנה לעבודתו הספרותית של ז. שניאור, ביאליק ופיארברג. מלבד זה התקיימו 3 אספות כלליות, נשפים ארגוניים ויכוחים על נושאים פוליטיים וספרותיים.

א. רוזינקה.

משטרה. הועד העליון ארגן משטרה, אשר עליה לדאג שישלט סדר בשעת ההפסקות. אל המשטרה נכנסים תלמידים החל מהמת-לקה הרביעית. בראש המשטרה עומדים הח' פולישוק וזפרן, שממלאים בנאמנות את תפקידם.

הרצאות ואקדמיות. התקיימו כבר כמה הרצאות

כרוניקה.

אפשרותו השתדל לסדר את המחלקה באופן הכי טוב.

וזה הוא תוכן עבודתנו:

אנחנו יחידים סגולה מכל הגמנסיה חשנו את החסרון של העזרה ההדדית וכלנו החלטנו באספה לארגן עזרה הדדית בין התלמידים. את מחשבתנו זו הוצאנו תכף לפעל' ווגשנו לעבודה מאומצת, שעשתה פרי. אין אנו יכולים למנות את המעשים הנש-גבים וחמפעלים הרבים המחכים עוד להנשמה. זה שעשינו הוא כאפע לעומת התפקידים הרבים, שדורשים את מלואם,

מחלקה ה.

באה שנת הלימודים ואתה כר רחב לפעולה. אחריי שנבחר ועד המחלקה נגשנו תכף לעבודה נורמלית. במרכז עבודתנו עמדה העבודה הספרותית. בכל שבת נערכה הרצאה של התל-מידים על חיי אנשי השם, ספרים ומנהיגים עבריים. זולת זאת באנו בחלוף מכתבים עם מוסדות עבריים שמהוץ לארץ וביחוד עם א"י.

אחת העבודות הכי חשובות היה סדור הענין של רכישת ספרים ללקטורה יסודית ומשלמת. ארגנו קופת חסכון ובעד הכסף החסוך קנינו את הספרים הנחוצים. ערכנו גם כמה נשפיות.

במחצית השניה נבחר ועד חדש, אשר נגש תכף לעבודה. הפעם מרכז העבודה היה אבנין החדש. בנדון זה ערכנו כמה מפעלים, שהכניסו סכום ידוע לטובת הבנין. ארגנו גם חוגים שונים כגון: חוג לסיור הארץ, חוג לאספורט, חוג ללאספ. כדי להעיר, שמחלקתנו הצטיינה גם בתרומות הקיץ ועכשיו נג-שא במרץ רב למפעל אוסישקין. מחנך מחלקתנו המורה מר אברך עוזר לנו — בהרבה בעבודתנו.

מחלקה ו.

מחלקתנו מועלת הרבה על שדה התרבות. עוד בהתחלת השנה נבחר ועד המרכב מ-3 חברים. מתפקידו של הועד הוא — להתאסף מדי פעם ופעם ולערוך תכנית עבודה להבא עבור המת-לקה. כ"כ ישנן עוד ועדות כגון: ועדה לקשוט המחלקה, ועדה

מחלקה ב.

המחלקה הכי נמוכה בגמנסיה שלנו היא מחלקה ב. מספר תלמידיה מגיע עד 35. כלנו אוהבים זה את זה ושזורים אחד לשני ככל האפשרות. כאשר גרשו את אחד מתלמידיו בתור ענש, כולנו צקשנו את המורה עד שנעתרה לבקשתנו ואחרי כמה ימים קבלנו את חברנו הישן — החדש בשמחה. בהרגו בשופטים אשר ישפטו בדבר כל ריב וסכסוך אשר יהיה בין התלמידים. התקימה אספה חשובה מאד, שבה החלטנו ליסד גדוד מגיני השפה העברית, שקבל את השם „בן יהודה". קבלנו או כולנו על עצמנו לדבר אך ורק בשפתנו הקדושה. אבל אנחנו לא קימנו את נדרנו. עד הימים האחרונים היה אצלנו ועד. עתה נתבטל הועד. ישנם שני משגיחים בכל שבוע ושבויע. לכבוד חנוכה ערכנו נשפיה. הילדים הטאו באמת חטא גדול בשומם מלח בטה. אנו מתחרטים על המעשה הרע הזה מאד. אבל את הנעשה אין להשיב.

מחלקה ג.

המחלקה השלישית מונה 39 תלמידים ותלמידות. התקיימו כמה אספות עם המדריכה מרת גוטמן.

על האספה הראשונה בחרו בוועד המרכב מתלמידים אלה: פלשטיץ, גולדשמידט, רוניק וזפרן. על האספה השניה הוחלט ליפות את המחלקה ולכתוב כרוניקה. לכל תלמיד ישנה יכולת לכתוב בכרוניקה. אנחנו גם-כן ערכנו טיול בהתחלת הסתיו אל הגורקה עם המורה מרת שפרונג. בדרך נכנסנו אל הגן של פוגץ. שם התעכבנו כמה שעות ושבונו אל הגמנסיה. בחנוכה ערכנו הצגה א„השמונאים" שעלתה יפה מאד. בפעם שנית ערכנו נשף בשביל מחלקתנו, שחקנו, שרגו וכו'. זה לא כבר ערכנו טיול אל הוידוקט עם המורה מרת שפרונג ועם המורה מרת כשר ביחד עם המחלקה השניה.

מחלקה ד.

השליטון העצמי של המחלקה שלנו לקח חבל בכל מפעלי הגמנסיה. אעבודתנו לטובת המחלקה עזר לנו הרבה פתחך מת-לקתנו המורה מר קרצינסקי. אחרי הרבה מכשולים המחנך שלנו בכל

3 צירים לועד העליון של כל הגמנסיה, אשר מציעים לפני הועד את החלטות המחלקה ודרושותיה. אנו מלאי בטחון כי נגביר את פעולותינו בימים הבאים ונראה פרי בעמלנו.

מחלקה ז.

ביום 1.1X נבחר ועד, שהיה מורכב מחמשה חברים. מיד נגש הועד לפעולה, אחת הפעולות הכי חשובות של הועד הוא ה, משוט בעתונות, שמתקים בכל שבוע. חשובה היא גם עבודתו של הועד על שדה התרבות. הועד ארגן חוג תרבותי, שערך כמה נשפי — ארגו והרצאות כגון: „התיאטרון היווני והתיאטרון של היום“, „נפוליאון ופולניה“, „השתתפות יהודי ווהליניה בשני המרדום של פולניה“, „יהודי פולניה בשני המרדום“ ועוד. אמנם הועד פעל בשביל המחלקה מעט, אבל לעומת זאת פעל הרבה לטובת כל הגמנסיה.

לנשפיות, סקציה לאספורט וכו'. בעקר מצטיינת המחלקה בשדה העבודה התרבותית.

מתקומות לעתים תכופות אספות המחלקה, שעליהן דנים על פרובלימות שונות פוליטיות, כלכליות וכו'. נערכות הרצאות התלמידים על נושאים שונים למשל: „לשאלת הקונגרס ה-18“, „אופטימוזם ופסימיזם“, „הסתדרויות הנער בעירנו“, כ"כ מתקיימת מדי חדש בחדש הרצאה ע"י אחד התלמידים על „הנעשה ונשמע בעולם הרחב“

במשך הזמן נערכו חבר כמה נשפים ארגוניים שבהם נגעו בעיקר בחיי הגמנסיה והמחלקה, וכוחים מפלגתיים פוליטיים וכו'. בדרך כלל אנו יכולים לציון כי נכרת אקטיביות ועבודה מאומצת מצד התלמידים. בזמן האחרון העבודה במדה ידועה הוונחה מסכת מחלתו של מחנך מחלקתנו המורה מר רוונפלד. יש לנו

ח י י נ ו

מדור בשביל הקטנים.

ערך הבניין.

מה שהיה סופם של יהודי גרמניה, ששכחו את שפתם ואת תרבותם. הם התבוללו בין הגרמנים ושכחו שהם יהודים. לכן אנחנו צריכים להלחם בכל כוחותינו, שכולנו נהיה עם אחד ולא נתבולל ולשם זה עלינו איפוא להפיץ את שפתנו ותרבותנו העברית.

דוד בריזלי
מחלקה א' וג'

האביב.

בא האביב. לאט, לאט מתעורר כל איקום, השדות מכוסים דשא ירקרק, העצים מתכסים עלים וציצים ירוקים. לאט, לאט שבות הצפרים אלינו מארצות אחרות. תקופה אחרת, תקופה חדשה, מתחילה: האביב. אין כבר שלג לבן, שיכסה את הארץ, אין כבר שמים מעוננים, אין כבר הקרח, המכסה את חנהר. הכל נעלם. בתקופת האביב האויר הוא נעים והשמש זורח באור בהיר. נדמה כאלו מלכת האביב זורעת אור מתוך מסביב ומכסה את האדמה בדשא. היא מכסה את העצים בעלים ובציצים ירו-קים. עוברת היא דרך שדות ונגים, ערים וכפרים. ובכל מקום, שדרכה שם כף רגלה, מתמלא המקום ריח ניחוח, אור, חיים ורנה.

כמה שב לו כל היקום לאט, לאט לתחיה.

ה. גולדשמידט
מחלקה א' וג'

בכל עיר ישנם הרבה ציונים, אשר שולחים את בניהם ובנותיהם אל בית-הספר ואל הגמנסיה העברית. אבל בין ההורים ישנם הרבה עניים. מזה יוצא שהמצב החמרי של מוסדות „תר-בות“ איננו טוב ופכרי להציל אותם נחוץ לבנות בשבילם בתים משלהם. גם בקובל מצב הגמנסיה ובתי-הספר העבריים איננו טוב, דבר אחד יש, אשר בו אפשר להעמיד את מוסדות „תרבות“ בעירנו על בסיס איתן להקים: בנין בשבילם. על מוסד „תר-בות מוטל התפקיד להפיץ את השפה העברית ולתת חנוך לאומי לתלמידים. הוא מגן על כל הבנינים של העם העברי. לכן צריכים תושבי העיר קובל לתמוך בבנין. אסור לשום יהודי לעמוד מרחוק ולא לעזור לאנשים, אשר לקחו עליהם את התפקיד הזה.

תושבי קובל, חושו לעזרת הבניין!

ח י י נ ו
(מחלקה ב')

מפני מה אנו צריכים לדבר עברית?

עכשו, כאשר אנחנו טפוזורים בכל קצות העולם, אז אנחנו יכולים להתחבר ולהיות עם אחד ע"י זה, שאנחנו כלנו נדבר בשפה אחת, בשפת אבותינו ז. א. בשפה העברית. אנוניו רואים

מזכרונותי.

אחרי בלותי בין הקטנים בני גילי—כבן שש הייתי אז, נפרדתי למרות רצוני מחברתי, נהגתי, אחוז בידי אמי, לבית-הספר. היום הזה חרות במחי, כי אז הוה לא ידעתי מה עמי.... חפשי הייתי וכעת אני נמצא בכלוב. המורים זרים והתלמידים רים לי, הכל היה לי זר איזה כח פנימי משכני הביתה לחברי, שנפרדתי מהם. אך לבי לא מלאני לברוח, כי הרגשתי, שאני נמ-צא בידי זרים, דמעות נזלו מעיני, פניתי לעזרה אך תשועה רחי-קה ממני חפשתי את אמי והיא איננה. כה עברו שעה שעתים, שעורים לא היו עוד. בזמן הזה הקימו רעש והמורים נעצו בנו עינינו מפיצות זעם. אני נפחדתי ושערותי סמרו. לא נחתי ולא שקטתי. פתאם הבטתי דרך ההלון וראיתי את אמי. שמחתי מאד. האם בקשה רשות מאת המורה והלכתי הביתה. חשבתי שלא אלך יותר אל בית-הספר. אולם למחרת, בקומי בבקר, כבר באו חברי, שהבניסו גם אותם לבית-הספר. הלכתי עמם אל בית-הספר. ביום השני לא פחדתי כבר. התודעתי אל המורים והילדים. ורצתי בכל יום אל בית-הספר. היום נעים לי בית-הספר.

ישראל נטע מלמד

מחלקה ג (א)

חלום בהקיץ.

ביום חש יושב אני בביתי וחולם חלום בהקיץ.

הנה אני רואה בדמיוני איך אני עכשו נמצא בארץ-ישראל ואוכל בתיאבון את תפוח-הזכב, שנתנה לי אמי.

הנה אני מטיל על חוף ים הכנרת ומביט על המים הוכים. האח! כמה מאושר הייתי צרנע הוה, בראותי איך השפה העברית שגורה בפי כל האנשים היושבים בארץ ושורת בכל מקום.

הנה שני אנשים מריבים ביניהם בעברית ואני נהנה מאד. אני הולך הלאה לארך שפת הירדן ואחרי-כן אני פונה לצד מערב ונוסע במסלול הברזל לתל-אביב. ושם אני רואה את כל היהודים: כלם אוהבים זה את זה כאחים ואיבה רחוקה מהם. אני פונה אל חוף הים התיכון והושב מחשבות שונות, איך לבנות את הארץ. ומקץ כמה ימים באתי אל דרום הארץ אל ירושלים העתיקה. שם ראיתי את הכהל המערבי, מערת המכפלה ועוד מצבות זכרון מהימים הקדמונים. אני נוסע עוד מעט לצד דרום ואני זוכר, כי בדרך הזאת יצאו אבותינו ממצרים מעבדות לחרות. הקיצותי והנה זה חלום.

יושב אני אצל השלחן וחושבו: הגם אני אוכה באמת להיות בארצנו הקדושה ובארץ המולדת, אשר נשפי חשקה בה תמיד זה מגברו

יעקב מבצ'וק

(מח' ב')

כיצד נצחתי את יצר הרע שלי?

(תמונה מחיי)

זה היה ביום קיץ. בחוץ היה חום נורא ובכך הלכתי עם אמי להתרחץ בנהר. המים היו זכים וחמים. אני ישבתי כבר בנהר כשעה ואז אמרה לי אמי שאצא, כי אני עוד יכולה להצטנן. אז פרצה בלבי מלחמה בין יצר הרע ויצר הטוב. יצר הרע אמר לי, כי לא אשמע בקול אמי ואתרחץ הלאה ויצר הטוב אמר לי, כי אשמע בקול אמי ואצא כבר. אני חשבתי רגע ואחר-כך לבשתי עז ואתגבר על יצר הרע ואצא מן המים. כעבר כמה רגעים ראיתי ילד, אשר לא חפץ לצאת מן המים התחיל לטבוע והיה צולל במים, לולא אמו, אשר באה לו לעזרה. מאז נוכחתי, כי צריך תמיד להתגבר על יצר הרע, ושאין דבר העומד בפני הרצון.

פרץ שושנה

(מחלקה ב')

תענוגינו.

הנה חג הפסח בא. החג ההסטורי, המזכיר לנו את אבו-תינו, שמשוה רבינו הוציאם מארץ מצרים מבית עבדים. אבל גם לבנו שמח בחג הזה, כי עמו בא גם האביב: השמש זורחת באור בהיר. העצים מקושטים בציצים, העשב מתחיל לצמוח וכל הארץ כאלו מתעוררת משנתה. זהו האביב בכל שנה ושנה, אבל באביב של השנה הזאת כפולה השמחה ליהודי קובל, ובפרט לנו, לתל-מידים של הגמנסיה, כי בו מתחילים לבנות גם את הבנין של תרבות, וכפרחים בגנים, שפורחים מטל השמים, כן יפרחו התלמידים ממעינות התורה, ובכך נתן פרוטות אחדות ולבנים אחדות ומהן לשמחתנו יגדל הבנין, שבו ילמדו אלפי תלמידים.

נוניה מילשטיין

מחלקה ג' (א)

חג האביב.

האביב בא,	האביב בא
עבר החרף הקר.	בא חג האביב,
הוי! מה נעים וחביב!	בא חג האור,
חלף הקור המר.	בששון ובשמחה
	ורוח בשם מור.

האילנות מלבלבים

וצומחים הפרחים.

כולם שמחים

ואת ר' מברכים.

פ. וינשטיין

מחלקה ב.

איך אני מתארת לי את עתידי?

בזמן חפשי חושבת אני, מה אעשה כאשר אנמר את הנמנמניה. בסוחי עוברות הרבה מחשבות. והנה נזכרת אני גם בחיי הקבוץ, בחיים המשותפים ובעבודה. כשאנמר את הנמנמניה, חושבת אני לנסע אל הקבוץ. שמה אחיה יחד עם חברי והברותי על העבודה, אחר-כך נעלה כלנו ביחד לארץ ישראל וניסד שם את הקבוץ שלנו ונחיה חיים חדשים, חיי חפש ושתוף. אני מתארת לי בדמיוני את חיי בארץ ישראל, בבקר השכם, עת השמש תצא מנרתיקה, אצא השדה לעבודה, ואחר-כך לעת ערב אשוב. מה נעימים החיים בארץ-ישראל! בבקר עובדים ובערב שרים שמחים ורוקדים.

מינה צוריק
מח' ג' (א)

זכרונות

(כניסתי לבית-הספר.)

יום קיץ בהיר. אני ילדה קטנה בת שבע יושבת על יד הלחן וקוראה ספר בקשי, כי עוד לא ידעתי היטב לקרא. והנה נפתחה הדלת ואמא נכנסה ובשורה בפיה, שמחר ארשם לבית-הספר. מאד שמחתי, בטמעי את הבשורה הזאת מפי אמי ותכף ומיד הלכתי לבשר את זאת לחברותי. הכרתי מפני חברותי, שהן נקנאות בי. למחרת קמתי בבקר השכם, התרחצתי, לבשתי את בגדי הולמתי לבית-הספר. בבואי שמה, הכל היה לי מוזר וכעבור שנה קלה, אחרי שנבנתני עיי המורים, נתקבלתי למחלקה הראשונה. ביום השני המורה הובילני למחלקה ושמה הציגני לפני הלמידים המחלקה. ישבתי בין שתי הלמידות והייתי כמחרישה. כעבור כמה ימים הסכנתי לבית-הספר, לטורים ולתלמידים. כמה חיינו באהבה וידידות עד היום, שיצאתי מבית-הספר ונתקבלתי לגמנסיה.

ריפישר שרה
(מחלקה ב')

חג הפסח.

אני יודעים שאת חג הפסח הוגנים לזכר יציאת מצרים, לזכר זה, שהיהודים עברו משעבוד לחיים חפשיים. עלינו לחג את חג הפסח בשמחה, מפני שהג הפסח הוא גם חג האביב, או אנו מרגישים, שבכל יום ויום מתקרבת התקופה היותר חביבה ונעימה לחיינו. הקיץ מתקרב ובא. ביחוד שפעים רצון מזה העניים, שאין להם כסף לקנות בו בגדים חמים, נעלים חדשות ועצים להסקה. ובחורף רע להם, כי קר והשך בבתיהם. מפני שאנו יודעים שאח-די חג הפסח תתחיל השמש לחמם ולהאיר, חביב עלינו מאד החג הזה — חג האביב.

מרדכי קפטשווק.
מחלקה ב'.

כיצד נצחתי את יצר הרע שלי?

(מקרה מחיי)

היה זה בראשית האביב לפני כמה ימים. היום היה בהיר ויפה. השמש זרחה וחממה את הארץ, הצפרים שרו שירים נעי-מים בחוץ. ואני שבתי מהגמנסיה וישעורים להכין בבית היו הפעם הרבה מאד. המורה לא התחשב עם מזג האויר, ונתן לנו הרבה ישעורים. אני ישבתי בחדר והתחלתי להכין את השעורים. החלון היה פתוח, ולכן חדר לתוך-החדר קול הילדים המשחקים בחוץ וכאלו קוראים לי: בוא ותשחק אתנו! אל תשב עכשיו בחדר האפל הזה! בחוץ נעים! השמש זורחת באור בהיר. קשה היה לי לשבת במקומי. בלבי התעוררו שני יצרים, שני כוחות, יצר הטוב ויצר הרע. הראשון אמר לי: בחור, אל תצא! הלמודים קודמים למשחק, תכין את השעורים ואחר כך תשתובב! והיצר השני גם הוא משך בחוקה ואמר: עוד תספיק לעשות את השעו-רים ואם תעשה בערב, אז מה בכך? הרי השמש תשקע תכף, צא בחור, צא החוצה.

ישבתי על יד השלחן, הספר פתוח לפני ואני מביט לתוכו ואינני קורא. גם מוחי וגם לבי עסוקים הם. השכל אמר: גמור את השעורים! והלב אמר: צא החוצה! אני שמעתי בקול השכל וישבתי בחדר עד אשר הכינתי את השעורים. וככה נצחתי את יצר הרע.

בר פנחס
(מחלקה ב')

נסיעתי הראשונה במסע הברזל. (זכרונות.)

פעם אחת אמר לי אבי, שביום המחרת בעלות השחר אסע עמו אל רובנה, לבי היה מלא שמחה. כל הלילה נרדתי שנתי מפניי וכל רגע נדמה לי לשנה. ופתאם שמעתי קול תרועה ואז חשבתי, כי הרכבת כבר נוסעת. ובכן העירותי את אבי ואמרתי לו, כי הרכבת כבר נוסעת, אבל זאת עוד היתה שעה מוקדמת. בקוצר רוח חכיתי לזמן המיועד, והנה אבי לבש את בגדיו החדשים הלביש גם אותי ויחדיו נסענו אל התחנה. אבי קנה כרטיס וישפנו ברכבת, כאשר הרכבת נסעה, נדמה היה לי, כי העצים והעמקים בורחים לאחור והרכבת עומדת על מקום אחד. לרגעים סגרתי את עיני ואז היה לי הרשם, כי הרכבת נוסעת לאחור במקום לפנים כך נסעתי עד רובנה.

פנחס רידר.
(מחלקה ב')

בריחה.

פעם אחת עבר איש עם כלבו דרך הגשר. ופתאם נפל מכיסו שעון יקר ואז אמר אל כלבו שיקפץ המימה ויביא לו את השעון. הכלב קפץ המימה וכעבר רגעים אחדים שב הכלב אל אדונו בפה פתוח. מה נמצא בפה?

פתרון: בפה נמצא: לשון ושיניים.
(מחלקה ב')

מזכרונותי.

צער=בעלי חיים.

(זכרונות)

בהיותי בן 7 שנים ספר לי האב על אודות הפסח, כי

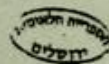
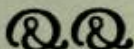
בליל הסדר הראשון בשעה ה-12 בא אל הבית אליהו הנביא ומביא מתנות טובות לילדים. בחג הפסח בשעת הסדר הראשון נזכרתי על דברי אבי על אודות אליהו הנביא, החלטתי בלבי לחכות עד השעה ה-12 ולראות את הפלא. אך נרדמתי עוד לפני חצי הלילה, והנה בחלומי ראיתי את אליהו הנביא ומראהו היה כמו שתאר לי אבי: אליהו מסר לי מתנות ואמר אלי: היה בחור הגון! בקומי משנתי חפצתי להראות לאמי את חמתנות, שנתן לי אליהו הנביא, אך המתנות נעלמו ואני התחלתי לבכות, אמי שאלה לסבת בכיי ואני ספרתי לה על דבר אבדתי. אמי צחקה בקול רם ובארה לי, שהיה זה רק חלום.

יצחק פלשטץ
(מחלקה ב')

חרף. לילה קר ומן השמים נופלות פתי - שלג גדולות, ולבנות כפרפרים. הרוח ישרק ויילל כחתול. ואני יושבת בבית על יד התנור שקועה במחשבותי. הוי! כמה נעים וטוב לשבת בליל חרף על היד התנור החם! פתאם שמעתי קול צפצוף צפור, אשר העיר אותי מנחשבותי. מהרתי אל החלון פתחתי את האשנב והנה צפור יפה באה החדרה כולה מכוסה כפור ושלג. הצפור הקיפה כמה פעמים את החדר ונפלה ארצה. אני מהרתי לקחת אותה ולחמם אותה על יד התנור. אחר כך נזמתי לה פרוסות לחם וכאשר כבר שבה אליה רוחה, הוצאתי אותה לחפש. מן היום הזה והלאה היא באה אל חלון חדרי ומצפצפת, כאלו חפצה להודות לי.

ב. קוברינסקה
(מחלקה ב')

מבחר גדול

של כל מיני ניר, מעטפות, קרטון, דיו, מחברות ועטים להשיג בבית מסחרו של

משה שורצבלט

קובל, רחוב קוליאובה 3 №
המחירים זולים!

התנאים נוחים!

תה, סכר, אגוזים, שקדים, סכריות
ושוקולדה מובחר מן המובחר

להשיג בבית מסחרו של

ליב פיש

קובל, רחוב קוליאובה 2 №

הבנק העממי

בקרוב

מסדר עסקי בנק

לכל ענפיהם.

כל מיני גלנטריה

למהדרין מן המהדרין

להשיג בבית מסחרו של

יוסף שוחט

קובל, רחוב ורשאי 94 №

כל מיני ברזל

אפשר להשיג במחירים נוחים בבית
מסחרו של

מנהם רייסרשור

קובל, רחוב ורשאי 165 №

חכמים הזהרו בעיניכם!
ראיה בהירה ונוחה, אך ורק עיי משקפים
המסודרים אצל

ישראל

פינקלשטיין

קובל, רחוב ורשאי 120 №

כמו כן כל מיני זרעים ותמרוקי נשים.

• 4 LIP.

מחיר 50 פר.

Redaktor odpowiedzialny: Prof. Chaim Günzberg
Wydawca: Samorząd szkolny przy gimnazjum „Tarbut” w Kowlu.

Drukarnia M. Wajnberg Kowel.